

ΠΡΩΤΟ 1 ΠΛΑΝΟ

Έκδοση του 52ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

Τετάρτη 9 Νοεμβρίου 2011

Αρ. φύλλου 259

protoplano@filmfestival.gr

ΟΥΛΡΙΧ ΖΑΙΝΤΛ ΚΑΘΕ ΣΟΚ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΕΙ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΗ ΓΟΥΔΗ

Παρακολουθώντας τις ταινίες του Ούλριχ Ζάιντλ είναι σχεδόν σίγουρο πως αυτόματα γεννιούνται συγκεκριμένα ερωτήματα στο θεατή. Άλλωστε, δεν είναι τόσες πολλές οι ταινίες στον σύγχρονο κινηματογράφο που παρουσιάζουν μία τόσο ρεαλιστική πραγματικότητα, απογυμνωμένη από κάθε ωραιοποίηση. Στη συζήτηση που κάναμε, προσπαθήσαμε να δούμε πέρα από την επιφάνεια των ταινιών του.

Οι ταινίες σας αποτελούν μια εξαιρετικά ακριβή, μια σχεδόν ακραία και βίαιη παρατήρηση της πραγματικότητας. Είπατε σε μια συνέντευξή σας κατά το παρελθόν πως σκοπός αυτής της προσέγγισης δεν είναι απλά να προκαλέσετε. Ποιος είναι, λοιπόν, ο σκοπός σας; Να σοκάρετε ίσως τον θεατή, ώστε να σκεφτεί μετά το τέλος της ταινίας τα θέματα που θίγει;

Θα το έθετα διαφορετικά. Αντλώ τις ταινίες μου από την πραγματικότητα, ουσιαστικά είναι τα ακριβή αποτελέσματα παρατηρήσεων που κάνω. Κάποιος χρησιμοποίησε κάποτε για τις ταινίες μου τον όρο "σκηνοθετημένη πραγματικότητα". Τώρα, αν για κάποιους θεατές αυτό που βλέπουν είναι βίαιο, για μένα δεν είναι τίποτα διαφορετικό από την πραγματικότητα έτσι όπως τη βλέπω.

Αναφορικά με την πρόκληση, νομίζω πως δεν είναι η κινητήρια δύναμη και η αφετηρία των ταινιών μου. Αλλά το αίτημά μου να παραμείνω πιστός στην πραγματικότητα –είτε σε δημόσιους είτε σε ιδιωτικούς χώρους– μπορεί πράγματι μερικές φορές να προκαλέσει τον θεατή. Σοκάρονται γιατί αυτό που βλέπουν, τη μη ωραιοποιημένη εικόνα, δε θέλουν να το πιστέψουν. Αλλά κάθε σοκ μπορεί να λειτουργήσει συχνά και θεραπευτικά.

Ο Werner Herzog είναι μεγάλος θαυμαστής των ταινιών σας. Μεταξύ άλλων, σχολιάζοντας την ταινία σας *Animal Love*, είπε ότι "Ποτέ στον κινηματογράφο δεν έχω ξαναδεί μία τόσο ευθεία ματιά στην κόλαση". Τι είναι για εσάς η κόλαση στις ταινίες σας;

Η κόλαση για μένα δεν είναι μια μοίρα, από την οποία δεν μπορούμε να αποδράσουμε. Η κόλαση, για την οποία μιλώ στις ταινίες μου, είναι "χειροποίητη", εμείς τη δημιουργούμε. Homo hominī lupus [σ.σ. Ο άνθρωπος είναι για τον (συν)άνθρωπο λύκος] θα μπορούσε να πει κανείς και μιλώ για την κόλαση της καθημερινότητας. Ο άν-

θρωπος μέσα στη μοναξιά του σε αναζήτηση αγάπης, νοήματος και αξιοπρέπειας. Αυτή η αναζήτηση σημαίνει επίσης αναζήτηση για αλλαγές και αλλαγές σημαίνουν εν τέλει επίσης ελπίδα.

Γυρίζετε για πολλά χρόνια ντοκιμαντέρ, όμως και οι ταινίες μυθοπλασίας σας είναι εξαιρετικά επιτυχημένες. Πόσο διαφορετική είναι η μέθοδος προσέγγισής σας; Θεωρείτε κάποιο από αυτά τα είδη περισσότερο αντιπροσωπευτικό;

Κάνω πάντα παράλληλα με τα μεγάλα μυθοπλαστικά μου πρότζεκτ και μικρότερα, ως τα πούμε, ντοκιμαντέρ. Νομίζω πως ένας σκηνοθέτης αναζητά κάθε φορά ανάλογα με το θέμα την κατάλληλη φόρμα παρουσίασης, όπως ακριβώς ένας ζωγράφος αποφασίζει το μέγεθος του καμβά του και την τεχνοτροπία του. Εξάλλου, πρέπει κανείς να

κινείται στη λογική της καλλιτεχνικής του εξέλιξης, κάτι που έκανα ως σεναριογράφος. Στην αρχή έκανα ντοκιμαντέρ. Συχνά ήταν εμπλουτισμένα και με μυθοπλαστικά στοιχεία, ντοκιμαντέρ με μυθοπλαστικούς χαρακτήρες θα μπορούσε να τα χαρακτηρίσει κάποιος. Από τις *Σκυλίσιες Μέρες* κάνω μέχρι σήμερα επίσης, αλλά όχι μόνο, ταινίες μυθοπλασίας με χαρακτήρες ντοκιμαντέρ. Αυτό δε σημαίνει τίποτα διαφορετικό από το ότι η αφήγηση λειτουργεί με όσο το δυνατόν πιο αυθεντικό τρόπο. Η μέθοδος για να υλοποιήσω ένα ντοκιμαντέρ, όπως για παράδειγμα το *Χριστέ μου, ξέρεις* σε σχέση με τη μέθοδο που ακολουθώ στην επερχόμενη ταινία μυθοπλασίας μου *Παράδεισος* είναι πολύ διαφορετική.

Αυτή τη στιγμή προετοιμάζετε δύο νέα πρότζεκτ. Θα μπορούσε να είναι αυτή η

μεγάλη κρίση του Δυτικού Κόσμου και οι συνέπειές της το θέμα μιας από τις επόμενες ταινίες σας;

Όχι. Δε θέλω να συσχετίσω τις ταινίες μου με πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις της επικαιρότητας. Οι ταινίες μου ασχολήθηκαν εξαρχής με την κρίση των ανθρώπων στον δυτικό μας κόσμο. Δεν απαιτείται η οικονομική κρίση, η οποία μας επιτρέπει σήμερα να κοιτάξουμε την άβυσσο... Άλλωστε στη βάση της κρίσης βρίσκονται αίτια που έχουν να κάνουν με ανθρώπινες ιδιότητες, όπως η ατελείωτη απληστία και ο εγωισμός.

Αντιλαμβάνομαι πάντα τις ταινίες μου ως αντικατοπτρισμούς της ζωής, της εποχής και της κοινωνίας μας. Και όποιος κοιτάξει με ακρίβεια θα δει εκεί πιθανότατα ένα είδος κόλασης. Από εκεί και πέρα έγκειται στον καθένα μας ξεχωριστά να αντλήσει τα ευρήματά του και να βγάλει τα συμπεράσματά του.

Η Aegean στο κινητό σου!

Η Aegean και οι ταξιδιωτικές της υπηρεσίες είναι μαζί σας όπου κι αν βρίσκεστε, μέσα από το νέο mobile site!

mobile.aegeanair.com

Available on the
App Store

Mobile Check-in

Mobile Boarding Pass

Δρομολόγια

Η κράτησή μου

Miles&Bonus

 AEGEAN
A STAR ALLIANCE MEMBER

Καλύτερη Περιφερειακή
Αεροπορική Εταιρία
της Ευρώπης για το 2011

ΟΛΕ ΚΡΙΣΤΙΑΝ ΜΑΝΤΣΕΝ

ΟΛΑ ΞΕΚΙΝΟΥΝ ΚΑΙ ΤΕΛΕΙΩΝΟΥΝ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Συναντηθήκαμε με τον Όλε Κρίστιαν Μάντσεν αμέσως μετά τη μεσημεριανή προβολή του *Pizza King* κι έτσι έχοντας περάσει περισσότερες από δύο ώρες στα σκοτάδια του "Κασσαβέτη", με παρακάλεσε να βγούμε στον ήλιο να μιλήσουμε. "Είστε πολύ τυχεροί που έχετε συχνά τέτοιες μέρες στην Ελλάδα", μου είπε, δείχνοντας τον ανοιχτό ορίζοντα στο θαλάσσιο μέτωπο. "Ήμουν μία εβδομάδα στην Κοπεγχάγη και κόντεψα να πάθω κατάθλιψη. Ευτυχώς περνάω αρκετό καιρό και στο Λος Άντζελες που έχει πολύ καλύτερο κλίμα."

Το *Pizza King* είναι η ιστορία ενός μετανάστη δεύτερης γενιάς στη Δανία, οπότε η συζήτηση περιστράφηκε αρχικά γύρω από το άλυτο πρόβλημα της μετανάστευσης για την Ευρώπη. "Δεν μπορούμε να το λύσουμε αυτό το θέμα, διότι απλά οι μετανάστες είναι πάρα πολλοί. Επίσης, δεν έγινε καλή δουλειά αναφορικά με την ενσωμάτωσή τους. Τουλάχιστον στη Δανία, στην αρχή, δείξαμε υπερβολικό σεβασμό στις ιδιαιτερότητες κάθε εθνικότητας και δεν μας απασχόλησε η ομαλή τους ενσωμάτωση στη δική μας κοινωνία. Βέβαια, τώρα τα πράγματα είναι αρκετά καλύτερα, για παράδειγμα τα κορίτσια από το εξωτερικό που φοιτούν στα πανεπιστήμιά μας έχουν τις καλύτερες επιδόσεις. Αυτό είναι αρκετά ενδεικτικό της αλλαγής που έχει συντελεστεί."

Ο Έλληνας πρωθυπουργός έχει εκφράσει πολλές φορές την επιθυμία του να μετατρέψει την Ελλάδα σε Δανία του Νότου. Με κοιτάζει έκπληκτος, αφενός επειδή δεν το γνώριζε και αφετέρου επειδή δε θεωρεί τη Δανία κατάλληλο πρότυπο: "Για να ενημερωθείτε, πληρώνουμε πολύ υψηλούς φόρους, μέχρι και 67% του εισοδήματός μας. Όμως, έχουμε κι εμείς τα δικά μας προβλήματα. Περίπου ο μισός πληθυσμός της χώρας δεν εργάζεται είτε επειδή είναι συντα-

ξιούχοι είτε επειδή βγήκαν νωρίτερα απ' ό,τι θα έπρεπε στη σύνταξη είτε επειδή αξιοποιούν κρατικά επιδόματα. Αυτό φυσικά δεν μπορεί να συνεχιστεί, γιατί διαφορετικά πιστεύω πως σύντομα θα έχουμε τα ίδια προβλήματα μ' εσάς."

Ο Μάντσεν έχει ασχοληθεί στις ταινίες του με την ιστορία, την αγάπη, τη μετανάστευση... Αυτή η μεγάλη οικονομική, πολιτική και αξιακή κρίση που μαστίζει το Δυτικό Κόσμο θα μπορούσε να είναι το θέμα σε ένα από τα επερχόμενα πρότζεκτ; "Ήδη προσπαθήσαμε να γράψουμε κάτι χιουμοριστικό για την κρίση, αλλά δυστυχώς προς το παρόν δε μας βγήκε. Πάντως, σίγουρα με ενδιαφέρει να προσεγγίσω αυτό το θέμα. Να πω την αλήθεια, στην αρχή της κρίσης το 2008 ανακουφίστηκα λίγο που έβλεπα χρηματιστές, τραπεζίτες και μεσίτες να μην ξέρουν τι τους γίνεται, ενώ μέχρι εκείνη τη στιγμή έβγαιναν με τα ακριβά τους κοστούμια στις τηλεοράσεις σαν φωτεινοί παντογνώστες. Δυστυχώς, βέβαια, σήμερα η κατάσταση έχει γίνει δυσβάσταχτη για πάρα πολλούς ανθρώπους κι αυτό είναι κάτι που με λυπεί ιδιαίτερα."

Η Δανία έχει σπουδαία κινηματογραφική

παράδοση που πηγαίνει πίσω στο χρόνο και φτάνει στις μέρες μας με τον Λαρς φον Τρίερ και άλλους σημαντικούς κινηματογραφιστές. Αποτέλεσε αυτή η συγκυρία έμπνευση για την πορεία του ιδίου; "Πράγματι, αυτή η Σχολή με βοήθησε αρκετά. Εξάλλου, έχω συνεργαστεί και με τον Λαρς, υπήρξα βοηθός του σε μία ταινία. Μπορώ να πω ότι έμαθα αρκετά, κυρίως ως προς τον τρόπο παρουσίασης της Δανίας στον έξω κόσμο. Όμως σήμερα πια δε θα ήθελα να δουλέψω ξανά μαζί του."

Πόσο διαφορετικά προσεγγίζει ένας σκηνοθέτης τις ταινίες μυθοπλασίας σε σχέση με τα ντοκιμαντέρ και τις τηλεοπτικές σειρές; "Στην πραγματικότητα η προσέγγιση δεν είναι τόσο διαφορετική. Ας πούμε, μερικά επεισόδια τηλεοπτικών σειρών που έχω γυρίσει τα αντιμετωπίσα σαν ολόκληρες ταινίες για να έχουν το επιθυμητό αποτέλεσμα. Βέβαια, ό,τι κι αν θέλεις να γυρίσεις, όλα ξεκινούν και τελειώνουν στη χρηματοδότηση. Αυτή τη στιγμή αυτό είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα στο δανέζικο σινεμά. Οι εταιρίες παραγωγής έχουν πρακτικά χρεοκοπήσει κι έτσι πρέπει να αναζητήσουμε χρήματα στο εξωτερικό με διεθνείς παραγωγές, κάτι

που είναι φυσικά πάρα πολύ δύσκολο." Φαντάζει μία ταινία στις ΗΠΑ ως πρόκληση για έναν σκηνοθέτη με ευρωπαϊκή ανατροφή; "Δε νομίζω ότι είναι τόσο αξιοσημείωτη εμπειρία το γύρισμα μιας ταινίας στην Αμερική. Ίσως η βασική διαφορά έγκειται στη νοοτροπία. Όλο το σύστημα εκεί βασίζεται στους ατζέντηδες. Έτσι μπορεί να έρθει μια στιγμή που να μη μπορείς να μιλήσεις με τους συνεργάτες σου και να μένεις εγκλωβισμένος σε ένα πρότζεκτ που δε σε εκφράζει, ενώ στην Ευρώπη μπορείς να αποσυρθείς πιο εύκολα από μία ταινία που δεν προχωράει."

Όσο για τα μελλοντικά σχέδια, αυτά περιλαμβάνουν μία αμερικανική παραγωγή και μία ευρωπαϊκή με την τελευταία να καταγράφει την ιστορία των πρώτων Ευρωπαίων μπίτνικ.

Φεύγοντας από την προκουμιά του λιμανιού με ρώτησε αν μπορεί να τρέξει κανείς κατά μήκος του παραλιακού μετώπου μέχρι το Μέγαρο Μουσικής. Η καταφατική μου απάντηση τον έκανε να επιταχύνει το βήμα του για να μη χάσει ούτε στιγμή από την ωραία ημέρα στη Θεσσαλονίκη.

ΟΙ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΣΤΗ ΣΚΗΝΗ

Η Γιωργία, απαντά συνεχώς σε ερωτήσεις. Ο Μιχάλης, βοηθά να εκδώσετε χωρίς καθυστέρηση το εισιτήριό σας, ο Δημήτρης σας εύχεται καλή προβολή αφού σας έχει δείξει πού να καθίσετε και η Μίνα, σας ενημερώνει πώς πρέπει να ψηφίσετε για την ταινία του Διαγωνιστικού που μόλις παρακολουθήσατε. Οι παραπάνω είναι τέσσερις μόνο από τους πολλούς εθελοντές που δίνουν το παρών στη 52η διοργάνωση, συμβάλλοντας και αυτοί καθοριστικά στην επιτυχία της. Θα τους δείτε να περιφέρονται αδιάκοπα στους χώρους του Φεστιβάλ με την ένδειξη «volunteer» στη διαπίστευσή τους και με τα χαρακτηριστικά λευκά μπλουζάκια τους. Με χαμόγελο και αγάπη για το σινεμά, είναι εδώ για να μας εξυπηρετήσουν και να λύσουν οποιαδήποτε απορία και πρόβλημα προκύπτει.

Το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, δίνοντας μεγάλη σημασία στις έννοιες της προσφοράς και του εθελοντισμού, προχώρησε πριν από αρκετά χρόνια, στη δημιουργία γενικού προγράμματος εθελοντισμού, το οποίο αφορά στην απασχόληση εθελοντικού προσωπικού για τις δύο βασικές διοργανώσεις του οργανισμού, τόσο το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, όσο και το Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης. Το ενδιαφέρον για το πρόγραμμα κάθε χρόνο μεγαλώνει ακόμη περισσότερο και οι αιτήσεις ξεπερνούν κατά πολύ τις προσδοκίες των υπευθύνων.

300 εθελοντές

«Τα τελευταία τρία χρόνια είχα να επιλέξω εθελοντές ανάμεσα σε 7.000 αιτήσεις. Αριθμός αρκετά εντυπωσιακός. Ειδικά αυτή τη χρονιά είχαμε ακόμη μεγαλύτερη αύξηση στη συμμετοχή και από παλιούς που επιθυμούσαν να λάβουν ξανά μέρος, αλλά και από νέους οι οποίοι με πολύ ενθουσιασμό θέλησαν να βοηθήσουν για πρώτη φορά το Φεστιβάλ. Ο όγκος των αιτήσεων που αξιολογούνται, είναι σαφέστατα πολύ μεγαλύτερος από τον αριθμό που μπορούμε να απασχολήσουμε. Ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες της διοργάνωσης, όπως αυτές προκύπτουν από τα 23 διαφορετικά τμήματα, υπολογίζεται και ο αριθμός των ατόμων που χρειάζεται να εργαστούν εθελοντικά. Στη 52η διοργάνωση, απασχολούνται συνολικά 300 εθελοντές, που η συμβολή τους είναι ιδιαίτερα καθοριστική για την λειτουργία του Φεστιβάλ, καθώς και λόγω της οικονομικής κρίσης έχει μειωθεί το έμμησο προσωπικό υποστηρίζει η υπεύθυνη του προγράμματος εθελοντισμού, Μπέττυ Σεμακούλα.

Η ίδια συμπληρώνει λέγοντας πως «είναι επιθυμία του κ. Εϊπίδη να δημιουργηθεί μια “δεξαμενή” ατόμων που αγαπούν τον κινηματογράφο, επιθυμούν να βοηθήσουν και να συνεισφέρουν και το σημαντικότερο που είναι και θα παραμείνουν φίλοι της διοργάνωσης. Από την πλευρά μας, επιδιώκουμε να βελτιώνουμε συνεχώς το πρόγραμμα, γιατί αποτελεί βασικό τομέα δράσης του ΦΚΘ και είμαστε αισιόδοξοι ότι με τα χρόνια θα γίνεται όλο και καλύτερο και ακόμη πιο ελκυστικό σε εκείνους που συμμετέχουν. Με τον συγκεκριμένο τρόπο ενθαρρύνουμε και τους παλαιότερους να έρχονται και πάλι, αλλά και τους νέους ώστε να μην “στερέψει” το φεστιβάλ. Φέτος αυξήσαμε και το όριο ηλικίας, ξεκινώντας πάντα από τα 18. Ο μεγαλύτερος σε ηλικία εθελοντής είναι 65 χρονών».

Θετικά σχόλια

Τι λένε όμως και ορισμένοι από τους εθελοντές που συμμετέχουν στη 52η διοργάνωση; «Εμείς συγκεκριμένα βοηθάμε στο τμήμα εθελοντισμού, εξυπηρετώντας κυρίως τους ίδιους τους εθελοντές όταν υπάρχει κάποιο πρόβλημα, όπως και το κοινό που συνήθως έχει διάφορες απορίες και έρχεται εδώ στην είσοδο του λιμανιού, που βρισκόμαστε, για να τις λύσουμε. Ειδικά τις πρώτες μέρες του φεστιβάλ έχουμε αρκετά μεγάλο φόρτο εργασίας, καθώς τότε προκύπτουν όλες οι αλλαγές στο πρόγραμμα ή οι εκκρεμότητες. Είναι ωστόσο κάτι ευχάριστο για εμάς, γνωρίζουμε πολύ κόσμο, όχι μόνο από την Ελλάδα αλλά και από άλλες χώρες, βλέπουμε ταινίες και διασκεδάζουμε... κινηματογραφικά» αναφέρουν η Μαρία Βασιλειάδου και η Γιωργία Καραμφυλλίδου, η οποία είναι εθελόντρια και για δεύτερη χρονιά. Στο... θηλυκό κομμάτι των εθελοντών και η Μαρία Βουγιουκαλάκη. «Μου αρέσει πολύ το Φεστιβάλ Κινηματογράφου και δεν δίστασα στιγμή να στείλω την αίτησή μου για το πρόγραμμα εθελοντισμού. Είναι μια εμπειρία από την οποία αποκομίζω πολλά και γεμίζω δημιουργικά και ευχάριστα τον ελεύθερο χρόνο μου. Όλοι όσοι συμμετέχουμε δίνουμε τον καλύτερο μας εαυτό, είμαστε

συνεπείς σε αυτό που κάνουμε και τα σχόλια που δεχόμαστε είναι θετικά» επισημαίνει η Μαρία.

«Περνάμε καλά»

«Η ατμόσφαιρα είναι πολύ ωραία και φιλική, περνάμε καλά και μου αρέσει να εξυπηρετώ τον κόσμο. Σίγουρα εφόσον μπορώ, θα συμμετάσχω και άλλες χρονιές. Το κοινό έρχεται να βγάλει το εισιτήριό του, πολλές φορές με ρωτούν για τις ταινίες γιατί δεν ξέρουν τι να διαλέξουν να παρακολουθήσουν και όλα είναι όμορφα» λέει ο Μιχάλης Σίββας, εθελοντής στο box office του φεστιβάλ. Στο ίδιο... πόστο και ο Δημήτρης Μανούκας, ο οποίος βοηθά για τρίτη χρονιά στο box office όπως και στις αίθουσες. «Δουλεύω για τέσσερις ώρες κάθε μέρα, πριν ή μετά βλέπω καμιά ταινία, γνωρίζω πολύ κόσμο, συνεισφέρω και περνάω καλά.

τους εθελοντές στο καθημερινό τους πρόγραμμα, ώστε όλα να κυλούν αρμονικά χωρίς κολλήματα. Είναι μια συναρπαστική εμπειρία για μένα και για όλους μας και πραγματικά απολαμβάνουμε να βοηθάμε με στόχο την άριστη λειτουργία του Φεστιβάλ. Είμαστε μια ενωμένη παρέα με κοινό σκοπό». Με τον Άρη συμφωνεί και ο Ιωάννης Ηλιόπουλος και συμπληρώνει σημειώνοντας ότι «το πρόγραμμα του εθελοντισμού λειτουργεί άψογα. Όλοι δίνουνε τον καλύτερο μας εαυτό και μας αρέσει να βοηθάμε, ώστε το Φεστιβάλ να γίνεται κάθε χρόνο και καλύτερο. Το κοινό συμμετέχει ενεργά και το διασκεδάζει με αμείωτο το ενδιαφέρον, από την έναρξη μέχρι την λήξη. Το γεγονός αυτό, φυσικά, κάνει και εμάς να δουλεύουμε με ακόμη μεγαλύτερο μεράκι. Δεν θα ήταν άσχημο να διαρκούσε περισσότερες μέρες η διοργάνωση!».

Ώρα για... ψήφο

Στις ταινίες του Διαγωνιστικού τμήματος, οι θεατές μετά το τέλος της προβολής ψηφίζουν για τα Βραβεία Κοινού. Εκεί για να τους βοηθήσουν είναι μεταξύ άλλων οι εθελόντριες, Μίνα Καραγιάννη και Μαρκία Λιάππη. «Στον κόσμο αρέσει να ψηφίζει για τις ταινίες. Η αλήθεια είναι ότι οι περισσότεροι ψηφίζουν με ενθουσιασμό και πριν ρίξουν την ψήφο τους το σκέφτονται αρκετά, ώστε η κρίση τους να είναι σωστή και να μην αδικήσουν μια ταινία σε σχέση με κάποια άλλη. Είτε βρήκαν το φιλμ που είδαν καλό, είτε όχι, οι συζητήσεις μεταξύ του κοινού βγαίνουν από την αίθουσα, είναι πάντα ιδιαίτερα ζωηρές και ενδιαφέρουσες, ενώ τα σχόλια... δίνουν και παίρνουν. Χαιρόμαστε που βοηθάμε το Φεστιβάλ και για εμάς είναι δέκα πολύ ευχάριστες ημέρες. Προτείνουμε σε όλους να πάρουν μέρος και είναι σίγουρο πως δεν θα το μετανιώσουν» εξηγούν τα κορίτσια. Ο Χρήστος Αθανασιάδης ανήκει και αυτός στην μεγάλη ομάδα των εθελοντών. «Μπορεί να ακούγεται γραφικό όμως πραγματικά πρόκειται για μια μοναδική εμπειρία. Είναι μια γιορτή του σινεμά και απολαμβάνω το γεγονός ότι συμμετέχω προσφέροντας την βοήθεια μου. Το προτείνω και εγώ σε όλους, σινεφίλ και μη» υποστηρίζει.

Τι άλλο να ζητήσει κανείς; Το πιο αστέιο περιστατικό στο b. o., είναι όταν ειδικά το βράδυ, πολλοί δεν βλέπουν το τζάμι και... κολλούν κατά λάθος το πρόσωπό τους πάνω του. Γελάμε και εμείς και οι ίδιοι. Ενώ στις αίθουσες, εκείνο που παρατηρώ συχνά, είναι πως υπάρχουν συχνά διαφωνίες ανάμεσα στους θεατές για το που θα καθήσουν, ποιος θα πιάσει δηλαδή την καλύτερη θέση, και έχει πολύ γέλιο όλο αυτό που δημιουργείται. Πάντα βέβαια με καλή διάθεση. Άλλωστε όταν η ταινία ξεκινά, οι διαφωνίες κάνουν πέρα και όλοι σιωπούν για να την παρακολουθήσουν». Στους εθελοντές και ο Παύλος Κωνσταντινίδης. «Τι καλύτερο από το να προσφέρεις και μάλιστα σε μια γιορτινή διοργάνωση όπως αυτή του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Κάνω νέους φίλους εδώ, συναναστρέφομαι με πολύ κόσμο και αισθάνομαι καλά επειδή όσο μπορώ δίνω την βοήθειά μου σε ένα τόσο σημαντικό θεσμό για την πόλη και τη χώρα» σημειώνει χαρακτηριστικά.

Συναρπαστική εμπειρία

Ο Στέργιος Χριστοδουλίδης και ο Λουκάς Δουβάρης, φοιτητές στο τμήμα ηλεκτρολόγων μηχανικών και φίλοι, εργάζονται μαζί και για το τμήμα του Logistics. Σύμφωνα με τους ίδιους «μας αρέσει πολύ το Φεστιβάλ, η διοργάνωση είναι πολύ καλή και κάθε χρόνο βελτιώνεται ακόμη περισσότερο. Βοηθάμε και εμείς με την σειρά μας για να βγει αυτό το ωραίο αποτέλεσμα και παράλληλα γνωρίζουμε ανθρώπους του κινηματογραφικού χώρου, που διαφορετικά δεν θα είχαμε την ευκαιρία να συναντήσουμε και να μιλήσουμε μαζί τους. Η δική μας δουλειά είναι στην αποθήκη. Βοηθάμε για την διακίνηση του υλικού, την μεταφορά των εντύπων, των ποτών, των αναψυκτικών... Ότι θέλετε λοιπόν σε μας!» λένε χιουμοριστικά ο Στέργιος και ο Λουκάς. Ο Άρης Παπατωνίου είναι εθελοντής στο τμήμα του making of. «Η δουλειά μου είναι να κατευθύνω

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΟΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

Ογδόντα γράμματα
Osmdesát dopisů
του Βάτολαβ Κάντριγκα

Το ντεμπούτο του βραβευμένου Τσέχου μικρομηκά, που ξεκίνησε την καριέρα του ως αυτοδίδακτος βοηθός σκηνοθέτη και ολοκλήρωσε αργότερα τις κινηματογραφικές του σπουδές στην Ακαδημία της Πράγας, βασίζεται στις δικές του εφηβικές αναμνήσεις και επικεντρώνει στο νεαρό Βάτοεκ που βιώνει τον αποχωρισμό από τον πατέρα και τη δυσκαμψία του κομμουνιστικού καθεστώτος στην Τσεχοσλοβακία του 1987, στη διάρκεια ενός ημερήσιου γραφειοκρατικού ταξιδιού με τη μητέρα του.

Το σενάριό σας είναι αυτοβιογραφικό. Αυτό σημαίνει ότι είστε συναισθηματικά εμπλεγμένος με την ιστορία της ταινίας. Ποιο ήταν το πιο δύσκολο πράγμα που έπρεπε να διαχειριστείτε στη διάρκεια της πραγματοποίησής της;

Τα Ογδόντα γράμματα βασίζονται στην αλληλογραφία μεταξύ των γονιών μου, όταν ο πατέρας μου είχε αυτομολήσει στη Μ. Βρετανία από την κομμουνιστική Τσεχοσλοβακία τη δεκαετία του '80 αλλά και στις δικές μου παιδικές αναμνήσεις εκείνης της εποχής. Η μητέρα μου κράτησε όλα εκείνα τα γράμματα και αυτά έγιναν η μαγιά για αυτό το σενάριο. Η κύρια ανησυχία μου ήταν να μην προδώσω την αξία αυτών των γραμμάτων, να μην πω ψέματα για χάρη της μυθοπλασίας και να προσπαθήσω να δημιουργήσω μια αυτόνομη τολμηρή κινηματογραφική φόρμα που θα αντικατόπτριζε την προσωπική μου αυτή εμπειρία. Η μεγαλύτερη δυσκολία μου ήταν να κρατήσω την πίστη μου όταν όλοι οι άλλοι την είχαν χάσει.

Χρησιμοποιήσατε ερασιτέχνες ηθοποιούς. Πόσο δύσκολο ήταν να καταλήξετε σ' αυτούς; Ήθελα να δουλέψω με λεπτές εκφράσεις και χειρονομίες, με κάτι πολύ λεπτεπίλεπτο. Δεν ήθελα την ψυχολογία και τη μεθοδολο-

γική ερμηνευτική προσέγγιση των χαρακτήρων μου. Έψαχνα για τις βασικές πράξεις –ένα βλέμμα, τη θλίψη, την ευτυχία, την κίνηση του σώματος. Και νομίζω ότι μπορείς να το πετύχεις αυτό με μη επαγγελματίες ηθοποιούς. Καθόρισαν τη χροιά της ταινίας. Οι επαγγελματίες θα κουβαλούσαν μαζί τους τις συνήθειες της αναλυτικής μεθοδολογίας. Δεν έδειξα το σενάριο ολοκληρωμένο στους ηθοποιούς μου. Ήξεραν την ιστορία και τις καταστάσεις αλλά κάθε μέρα ήταν μια φρέσκια αρχή. Η Ζουζάν Λαψίκοβα που υποδύεται τη μητέρα με ρωτούσε συνέχεια τι θα γίνει μετά και της έλεγα τα της κάθε μέρας των γυρισμάτων. Χρειαζόμουν κάτι αυθόρμητο –αυτά τα μάτια. Και η Ζουζάνα και ο Μάρτιν (ο γιος) είναι επαγγελματίες μουσικοί έτσι τους ήταν φυσικό να ερμηνεύουν μπροστά σε κόσμο κι αυτό ήταν μεγάλο πλεονέκτημα. Ήμουν πολύ τυχερός και τους βρήκα σχετικά αμέσως και μάλιστα γνωρίζονταν μεταξύ τους, κι αυτό βοήθησε.

Η διεθνής αναγνώριση και τα φεστιβάλ δίνουν την απαιτούμενη ώθηση στο τσέχικο κοινό ώστε να αγκαλιάσει το εγχώριο σινεμά; Υπάρχουν δυσκολίες στη διανομή των ντόπιων ταινιών;

Τα διεθνή βραβεία και τα φεστιβάλ δεν βοηθάνε καθόλου. Το τσέχικο κοινό δεν είναι συνηθισμένο να βλέπει τις λεγόμενες καλλιτεχνικές, προσωπικές ταινίες. Δεν γυρίζονται άλλωστε και πολλές και το κοινό δεν έχει την παιδεία να καταλάβει και να εκτιμήσει τέτοιου είδους ταινίες. Οι διανομείς των καλλιτεχνικών ταινιών στη χώρα μου προσπαθούν να γεμίσουν το κενό αγοράζοντας ταινίες αναγνωρισμένων διεθνώς ονομάτων, εστιάζοντας σε ταινίες που ήδη έχουν αποδείξει την αξία τους. Δεν υποστηρίζουν τους Τσέχους auteurs γιατί δεν είναι αρκετά «εξωτικοί». Τι πιο εύκολο λοιπόν απ' το να αγοράσεις και να διανείμεις βραβευμένες μόνο ταινίες. Αυτό μπορούν να το κάνουν όλοι. Είναι πολύ δύσκολο λοιπόν να βρεις διανομή στην Τσεχία για ταινίες σαν τη δικιά μου.

protagon.gr

Ιστορίες για να σκεφτόμαστε διαφορετικά

Ο πωλητής/ Le Vendeur

του Σεμπασιέν Πιλόντ

Ο Καναδός σκηνοθέτης Σεμπασιέν Πιλόντ μετά από μια πολυβραβευμένη ταινία μικρού μήκους συμμετέχει στο φεστιβάλ με την πρώτη του μεγάλου μήκους ταινία σε δικό του σενάριο, που παρακολουθεί έναν 67χρονο πωλητή αυτοκινήτων στο χειμωνιάτικο τοπίο μιας μικρής πόλης του Κεμπέκ που βιώνει την οικονομική κρίση.

Γιατί επιλέξατε έναν πωλητή αυτοκινήτων για κεντρικό ήρωα της ταινίας;

Το αυτοκίνητο είναι πολύ σημαντικό στοιχείο στην καθημερινότητά μας, στις πόλεις μας, στην κοινωνία μας. Τα πάντα είναι σχεδιασμένα και κατασκευασμένα σύμφωνα με τη λειτουργία του αυτοκινήτου.

Ο πωλητής αυτοκινήτων έγινε, λοιπόν, ένας ενδιαφέρων για εξερεύνηση χαρακτήρας. Στην καταναλωτική κοινωνία μας, λίγο απέχει από το να χαρακτηριστεί ως ο νέος ιερέας, ο παπάς του χωριού...

Πόση απο τη δικιά σας παραγματικότητα υπάρχει μέσα στην ταινία;

Ο πατέρας μου με πήγε πολλές φορές σε έκθεση αυτοκινήτων. Εργαζόταν ως εργάτης σε ένα μεγάλο εργοστάσιο κατασκευαστικής, όπου πολύ συχνά δεν υπήρχε δουλειά. Έτσι, με έβαζε να διαλέγω το χρώμα των αυτοκινήτων που δεν θα αγόραζε... Είναι κάπως σαν το τραγούδι του Bruce Springsteen, "Brand new used car" ("Όλοκαίνουριο μεταχειρισμένο αυτοκίνητο")... Το πάρτυ στο υπόγειο της εκκλησίας, η μουσική, το ακορντεόν, όλα αυτά ανήκουν στην παιδική μου ηλικία. ...Είναι ο θεός μου που παίζει το ακορντεόν, μπορείτε να δείτε ακόμα και τους γονείς μου, τον παππού μου, τις θείες μου και τους θείους μου να χορεύουν...

Η ταινία σας διαδραματίζεται στον Καναδά αλλά οι συνθήκες που περιγράφει είναι παγκόσμιες (κρίση, σκληρή καθημερινότητα κ.τ.λ.). Ποια ήταν η αρχική σας πρόθεση στη διάρκεια της σύλληψής της;
Φυσικά, η ταινία μου αφορά στις απομακρυσμένες (που ονομάζονται «περιοχές των πόρων») περιοχές του Κεμπέκ. Μικρές πόλεις, με ένδοξο βιομηχανικό παρελθόν που τώρα βρίσκονται σε παρακμή και θνήση. Βλέπω στις μικρές αυτές πόλεις το πορτρέτο της κοινωνίας μας και του συστήματος... Έμεινα έκπληκτος όταν είδα το πόσο η ταινία μου αγγίζει τους ανθρώπους στις

Ηνωμένες Πολιτείες και στο Χόλιγουντ... Άνδρες και γυναίκες με δάκρυα στα μάτια ήρθαν μετά από προβολές μου, λέγοντάς μου ότι αυτό ήταν το πορτρέτο της δικής τους μικρής πόλης, ότι ήταν για το Ντιτρόιτ, ότι ήταν μια ταινία για τις Ηνωμένες Πολιτείες! Η ταινία έχει αγγίξει τους ανθρώπους μέχρι τη Βομβάη... Λίγο πριν από το φεστιβάλ του Μανχάιμ (στη Χαϊδελβέργη), την παρουσιάζω στο φεστιβάλ της Θεσσαλονίκης. Από την αρχή ήθελα να κάνω μια ταινία για μια καθολική ανθρώπινη κατάσταση. Μπορεί να φαίνεται περίεργο σήμερα, αλλά είχα ήδη γράψει το σενάριο πριν το κραχ του χρηματιστηρίου και την κρίση στην αγορά του αυτοκινήτου. Ήθελα ακόμα και να εγκαταλείψω το σχέδιο, γιατί τα τρέχοντα γεγονότα με είχαν ξεπεράσει. Αποφασίσαμε να πάμε στο παρελθόν, και σήμερα, χωρίς να αλλάξει το σενάριο, η ταινία μοιάζει να έγινε σύμφωνα με την κρίση που μόλις ζήσαμε... και που θα ζήσουμε ακόμα στο πολύ εγγύς μέλλον (την ώρα των γυρισμάτων δεν γνωρίζαμε καν εάν το πασίγνωστο σήμα του αυτοκινήτου που υπήρχε στην ταινία, θα υπήρχε ακόμα όταν έβγαινε στις αίθουσες). Αλλά αρνούμαστε να φανταστούμε το χειρότερο. Ο Marcel λέει στον απεργό εργαζόμενο, "το εργοστάσιο ήταν πάντα εκεί, και θα μείνει πάντα εκεί, να είσαι σίγουρος". Σαν να ήταν ο τρόπος ζωής που ξέρουμε πανάρχαιος και αιώνιος!

Ζούμε στην ψηφιακή εποχή του κινηματογράφου. Γιατι προτιμήσατε να γυρίσετε την ταινία στο πιο ακριβό format των 35mm;

Επειδή είναι πολύ πιο όμορφο το αποτέλεσμα! Αλλά το γεγονός ότι ήμασταν συνεχώς κάτω από την κυριαρχία του λευκού χιονιού, έκανε την ψηφιακή τεχνολογία απευκτέα. Επιπλέον, υπάρχει μια τελετουργία, μια «οικονομία» που απαιτούν τα 35 mm που μου αρέσει πολύ.

Τι είδους ιστορίες σας έλκουν;

Λατρεύω τις απλές ιστορίες που εκφράζουν σύνθετες ιδέες. Μου αρέσει όταν ο ρεαλισμός της καθημερινότητας γίνεται ποίηση. Αλλά νομίζω ότι η ιστορία δεν πρέπει ποτέ να επιβάλλει τη «δικτατορία» της. Ο κινηματογράφος είναι πιο σημαντικός από μια καλή ιστορία. Η επόμενη ταινία μου μιλά για έναν γέροντα που διαλύει τη φάρμα του για να ανταποκριθεί στις ανάγκες των δύο θυγατέρων του, που ζουν τη μεγάλη ζωή στο Μόντρεαλ. 📺

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΚΕΝΤΡΟ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
σε εξέλιξη

Διονυσίου Αρεοπαγίτου 7, 117 42, Αθήνα
τηλ: 210 3678500 | url: www.gfc.gr
email: info@gfc.gr

Χωρίς/Without του Μαρκ Τζάκσον

Βασισμένος πάνω σε μια εξαιρετικά έξυπνη, όσο και απλούστατη στη σύλληψή της, ιδέα ο νεαρός Νεοϋορκέζος σκηνοθέτης έκανε τους κριτικούς να παραληρούν για τη νέα αποκάλυψη του ανεξάρτητου αμερικανικού σινεμά. Αποφοίτησε με άριστα από το Τμήμα Λογοτεχνίας του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνια και συνέχισε με σπουδές Διεύθυνσης Φωτογραφίας στα στούντιο της Τσινεντσιτά στη Ρώμη. Στο Χωρίς ακολουθεί κατά πόδας την 19χρονη Τζόσλιν που βρίσκεται απομονωμένη σε ένα απομακρυσμένο νησί αναλαμβάνοντας τη φροντίδα ενός ηλικιωμένου παραπληγικού. Χωρίς πρόσβαση στο διαδίκτυο, χωρίς σήμα στο κινητό της, χωρίς ανθρώπινη επαφή και χωρίς κοινωνική ζωή, η κοπέλα θα βρεθεί εγκλωβισμένη σε έναν ατέλειωτο μονόλογο με τον εαυτό της και τους εφιάλτες της. Φειδωλός στις απαντήσεις του ο Μαρκ Τζάκσον δήλωσε εξαρχής ότι δεν τα πάει καλά με τις συνεντεύξεις και προτιμά να αφήνει τη δουλειά του να μιλά αντί γι' αυτόν. Είναι πάντως πολύ περήφανος που του δίνεται η ευκαιρία να δείξει τη μικρή του ταινία σ' αυτό το φεστιβάλ.

Μιλήστε μου για κάποια από τις προσωπικές σας εμπειρίες που σας οδήγησε στην κινηματογραφική σκηνοθεσία.

Ο παππούς μου μου έμαθε πώς να κοιτάζω τους ανθρώπους. Το να ασχοληθώ με τον κινηματογράφο ήταν η λογικότερη κατάληξη.

Σκηνοθέτης, παραγωγός, μοντέρ, σεναριογράφος στην πρώτη σας ταινία.. Αξιοθαύμαστο ντεμπούτο στην κατασκευή ταινιών. Αυτό το "one man show" που πραγματοποιήσατε στα γυρίσματα έγινε από ανάγκη (ίσως λόγω οικονομικής στενότητας) ή ήταν συνειδητή επιλογή; Ο μέντοράς μου Ρομάνο Σκαβολίνι μου έκανε μια σοφή παρατήρηση: *devi contare sulle tue palle* (πρέπει να στηριχτείς στα δικά σου κότσια). Παρόλο που τον άκουσα, δεν θα με πείραζε καθόλου να παραδώσω το κομμάτι που αφορά στην παραγωγή και το μοντάζ σε άλλα χέρια.

Πώς προέκυψε η ιδέα γι' αυτήν την ταινία; Από τον θαυμασμό μου για μια γυναίκα με το όνομα Τζέσικα Ντίμοκ και από τη θλίψη μου για ένα κορίτσι που το έλεγαν Φοίβη (Η Τζέσικα Ντίμοκ είναι η διευθύντρια φωτογραφίας της ταινίας και βραβευμένη φωτορεπόρτερ, της οποίας το project Ένατο πάτωμα, που αποτυπώνει τη ζωή μιας

ομάδας νεαρών ναρκομανών στη Νέα Υόρκη στη διάρκεια μερικών χρόνων, έλαβε το βραβείο του πρακτορείου Magnum)

Μπορώ να σκεφτώ χίλια πράγματα που να ακολουθούν τη λέξη «χωρίς». Ποια λέξη είχατε εσείς στο μυαλό σας;

(Χωρίς) αυτήν.

Πόσο δύσκολο ήταν να βρείτε τη νεαρή πρωταγωνίστριά σας;

Έφερα την Τζόσλιν και έγραψα το ρόλο γι' αυτήν, οπότε η πρωταγωνίστρια προηγήθηκε της ταινίας.

Και τι θα θέλατε να αποκομίσει το κοινό από την ταινία σας;

Ό,τι θέλουν αυτοί βασικά, αλλά για να είμαι ειλικρινής θα ήθελα να συμφωνήσουν μαζί μου ότι η Τζόσλιν είναι γενναία και με απόλυτη διαύγεια στις προκλήσεις που συναντά στο «σπάσιμο» των κανόνων που ορίζουν τη συμπεριφορά που πρέπει να έχει ένα «καλό κορίτσι».

Πιστεύετε ότι σε μια ταινία το «μήνυμα» είναι πιο σημαντικό από το όποιο καλλιτεχνικό αποτέλεσμα;

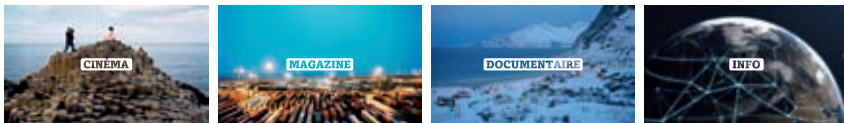
Ναι το πιστεύω.

Πόσο επηρέασαν τα ριάλιτι σόου την άποψη του θεατή πάνω στην κινηματογραφική αισθητική;

Δεν μπορώ να πω με σιγουριά αλλά το YouTube σίγουρα επέτρεψε στο κοινό να «χαλαρώσει» πολύ τα τεχνικά στάνταρ της κινηματογραφικής τέχνης.

CHANGEZ DE POINT DE VUE, ADOPTÉZ-EN PLUSIEURS.

design GÉRON © J. BREZILLON

2500 séances de **CINÉMA** diffusées par an, le meilleur des **MAGAZINES** francophones, 350 **DOCUMENTAIRES** et 19 rendez-vous quotidiens d'**INFORMATION**

UN MONDE, DES MONDES,
TV5MONDE

ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

του Παναγιώτη Φαφούτη

Τοποθετεί την ιστορία του στη γενέτειρά του Πάτρα. Με χαρακτήρες και περιστατικά οικεία στα προσωπικά του βιώματα. Με διάθεση επιστροφής στην αθωότητα, στα αξιόμαχα πάρτι της νεότητας, στη συντροφικότητα. Ο Παναγιώτης Φαφούτης στην πρώτη του προσωπική ταινία μιλά για την προσδοκία της ευτυχίας. Και τη διαρκή αναζήτησή της. Εξωτικά πουλιά, άρματα, κομψοί, μουσικές. Αλλά και απολογισμοί ζωής, ξεκαθάρισμα λογαριασμών, ήξεις, αφίξεις, αποχωρήσεις. Χρησιμοποιώντας τη μεταμπίση, τη μάσκα, την προσποίηση, το ξεφάντωμα, ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ μιλά για αδιέξοδα, απογοητεύσεις ιδιωτικά δράματα. Μίνι διαλείμματα χαράς μεταξύ ανικανοποίητων επιθυμιών και ατελών σχέσεων. Χάρη όμως στη μεθυσμένη ατμόσφαιρα του καρναβαλιού -κεντρικό στοιχείο της πλοκής, που επιτρέπει ανατροπές, εκτροπές, αλλά και κάθαρση-, χάρη στη γνώση του αισιόδοξη ματιά, που τη γνωρίσαμε από τις μικρού μήκους ταινίες του ακόμη, ο σκηνοθέτης της προτείνει τελικά μια ταινία ευχάριστη, καλοδιάθετη, σαν το παλιό άκουσμα «...αγαπώ τον τρόπο που χτυπάει η καρδιά σου» που ερμηνεύει μοναδικά η Όλια Λαζαρίδου.

Μπορούμε άραγε να μιλάμε ακόμα για μεγάλους έρωτες, χρυσές επετείους και ειλικρινή αισθήματα, για καντάδες και χάπι εντ στις σύγχρονες αστικές σχέσεις; Ο έρωτας και η συντροφικότητα είναι κινητήρια δύναμη για το ψάξιμο της προσωπικής ευτυχίας και θα ανθίζει σε όποια συνθήκη κι αν βρεθούμε.

Τί σε ενέπνευσε να διαπραγματευτείς ένα σενάριο με πολλά πρόσωπα, διαφορετικές ιστορίες αγάπης, διαφορετικές ηλικίες, βιώματα, μπερδέματα και ανατροπές; Η πολυπλοκότητα των σχέσεων δημιουργεί τις ιστορίες του σεναρίου. Ακριβώς επειδή δεν υπάρχει ένας κανόνας, ένας τρόπος για να πάρεις και να δώσεις αγάπη, γεννήθηκε η ανάγκη να ειπωθεί αυτό με περισσότερες από μια περιπτώσεις.

Ως προς την παραγωγή, επιχειρείς κάτι πραγματικά φιλόδοξο: να προσαρμόσεις σε real time ένα χαοτικό πάρτι στο οποίο παρελαύνουν χιλιάδες άνθρωποι και συνάμα να συνοψίσεις 4 μικρές καθημερινές ιστορίες έρωτος και ασυνεννοησίας. Κι όλα αυτά με χρηματοδότηση μικρότερης κλίμακας (π.χ. από την ΚΛΗΡΟΝΟΜΟ, ακριβή παραγωγή που σκηνοθέτησες κατά παραγγελία), με πολλά έξοδα και αυτονόητες δυσκολίες στα γυρίσματα. Πώς τα καταφέρατε;

Ο *Παράδεισος* δεν είναι μια DIY ταινία, είναι προϊόν ομαδικής δουλειάς. Ξεκίνησε και ολοκληρώθηκε με άγνοια κινδύνου, γι' αυτό και δεν καταλάβαμε τις δυσκολίες. Έγινε μια ταινία μυθοπλασίας σε συνθήκες ντοκιμαντέρ... Η βοήθεια από τους παραγωγούς μου, τους συντελεστές και τους ηθοποιούς,

ήταν αυτή που ονειρεύεται κάθε σκηνοθέτης. Κυρίως όμως με βοήθησαν οι άνθρωποι στην Πάτρα. Είτε με μορφή χορηγιών από φίλους και μη επιχειρηματίες της περιοχής, είτε συμμετέχοντας αφιλοκερδώς στα γυρίσματα ως βοηθητικοί, είτε υλικά ή σε επίπεδο παροχών από τους φορείς της πόλης.

Διεθνής αναγνώριση τα τελευταία χρόνια για το ελληνικό σινεμά παρά την κρίση και την ανυπαρξία κρατικής χρηματοδότησης. Μήπως τελικά είναι αυτή η κρίση σε πολλά επίπεδα που έφερε την έμπνευση και οδηγεί αναμφισβήτητα το ελληνικό σινεμά σε μια καινούρια «άνοιξη»;

Η «άνοιξη» του ελληνικού κινηματογράφου συμβαίνει, γιατί αυτοί που κάνουν ταινίες τώρα αλληλοϋποστηρίζονται μεταξύ τους και χαιρόνται με την επιτυχία ο ένας του άλλου και γιατί βρέθηκαν κάποιοι έξυπνοι άνθρωποι στις καίριες θέσεις να τους βοηθήσουν. Στο μόνο που βοηθάει η «κρίση» είναι η συσπείρωση των ανθρώπων και το άνοιγμα της θεματολογίας. Αλλά, η «κρίση», ως παράγοντας επιτυχίας του ελληνικού κινηματογράφου, είναι άλλοθι γι' αυτούς που θα έπρεπε να βοηθούν να αναθές προθέσεις τους- διαχειριστές του «τίποτα». Τελικά, αν η «κρίση» βοηθάει, τότε να μη βγούμε ποτέ απ' αυτή;

Ποιες δυνάμεις καθορίζουν το καλλιτεχνικό αποτέλεσμα μιας ταινίας στην Ελλάδα, κατά τη γνώμη σας; Θεωρείτε το ελληνικό

κοινό ιδιαίτερα επικριτικό στην εγχώρια παραγωγή;

Πρώτον: Η ουσιαστική αδιαφορία του κράτους να στηρίξει τις τέχνες γενικότερα, σε μια ουσιαστική βάση. Δεύτερον: Ο αλτρουισμός και το πείσμα των δημιουργών της ταινίας και τρίτο: Το κοινό στο οποίο απευθύνεται. Ο κόσμος είναι ιδιαίτερα επικριτικός με τις ελληνικές ταινίες, γιατί είναι πιο βολικό να γκρινιάζουμε τους κοντινούς μας ανθρώπους. Η αλήθεια είναι ότι υπάρχουν πολλές «μούφες», αλλά και πολύ ωραίες ελληνικές ταινίες. Αυτό που προσωπικά με στενοχωρεί, είναι ότι τις αδικούν βλέποντάς τις «κατεβασμένες», χωρίς το σωστό ήχο και εικόνα.

Ποια η γνώμη σας για την αποδέσμευση του φεστιβάλ από τα ελληνικά βραβεία και τη δημιουργία της Ελληνικής Ακαδημίας Κινηματογράφου;

Είναι ό,τι καλύτερο έχει συμβεί τα τελευταία χρόνια στο σινεμά στην Ελλάδα -μετά τον Λάνθιμο βέβαια...

Η προηγούμενη ταινία σας ήταν μια ταινία - ανάθεση με έτοιμη χρηματοδότηση και διανομή και καλή εμπορική πορεία. Πόσο δυσκολευτήκατε στη χρηματοδότηση του *Παράδεισου*, μιας πιο προσωπικής ταινίας;

Ο *Παράδεισος* έχει εταιρία παραγωγής που πήρε το οικονομικό ρίσκο, χρηματοδοτήθηκε από το ΕΚΚ, βρήκε χορηγούς και συμπαραγωγούς υστερα από οργανωμένες προσπά-

θειες της παραγωγού μου και είχε και την βοήθεια από φορείς και από ανθρώπους της πόλης μου, όπου γυρίστηκε. Άρα δε δικαιούμαι να μιλάω για δυσκολίες σε σχέση με άλλες ταινίες που γυρίστηκαν με τα ελάχιστα. Το σίγουρο είναι ότι δυσκολεύτηκε πολύ λιγότερο απ' ό,τι στην προηγούμενη.

Πολλοί έλληνες σκηνοθέτες αναζητούν «άνοιγμα» προς ένα διεθνές κοινό. Πόσο δύσκολο είναι να κινηθεί μια ελληνική ταινία προς στα διεθνή φεστιβαλικά κυκλώματα;

Δεν έχω σχετική εμπειρία. Αυτό που έχω καταλάβει είναι ότι αν η ταινία είναι καλή και αφορά, θα κινηθεί. Επίσης πρέπει να έχει μια «γλώσσα» παγκόσμια αποδεκτή. Διγότερο, βοηθούν και οι γνωριμίες με τους προγραμματιστές των φεστιβαλ.

Για σας περισσότερη σημασία έχει το καλλιτεχνικό αποτέλεσμα της ταινίας σας, τα βραβεία και η αποδοχή από την κριτική ή η ανταπόκριση του κοινού και η εμπορικότητά της. Ξέρουμε καλά ότι πολλές φορές αυτά είναι δυο τελείως διαφορετικά πράγματα.

Όλοι θέλουν-κι εγώ προσωπικά- η ταινία να «θριαμβεύσει», να έχει καθολική αποδοχή και στην κριτική και στο κοινό. Όταν κάτι από τα δύο λείπει, τότε αρχίζουν οι «αφορισμοί». Αλλά, αυτά είναι παιδικές αρρώστιες... 📺

Τη συνέντευξη του Π. Φαφούτη πήραν από κοινού οι Βούλα Παλαιολόγου και Κύα Τζήμου

Η χώρα της λήθης Terre outragée

της Μιχάλε Μπογκάνιμ

Η Ισραηλινή Μιχάλε Μπογκάνιμ, στο σκηνοθετικό της ντεμπούτο σε ταινία μυθοπλασίας, με τη βοήθεια του δικού μας Γιώργου Αρβανίτη στη διεύθυνση φωτογραφίας (μόνιμου συνεργάτη του Θόδωρου Αγγελόπουλου), παρακολουθεί την Άνια, διχασμένη ανάμεσα σε δυο εραστές, που επιστρέφει στη «Ζώνη» γύρω από το Τσερνόμπιλ, δέκα χρόνια μετά την καταστροφή, ως ξεναγός πια.

Οι σπουδές σας ήταν πάνω στην Ανθρωπολογία στη Σορβόνη και στη Φιλοσοφία στο Εβραϊκό Πανεπιστήμιο στην Ιερουσαλήμ. Αργότερα καταλήξατε σε σπουδές σκηνοθεσίας στο National Film and Television School στη Μ. Βρετανία. Τι σας οδήγησε στην επιθυμία να κάνετε σινεμά;

Σπούδασα Ανθρωπολογία με τον Jean Rouch (Γάλλος κινηματογραφιστής (1917-2004), ένας από τους ιδρυτές του "Cinéma vérité" που κινηματογραφούσε στην Αφρική για 60 περίπου χρόνια και ο πρώτος που εισήγαγε την έννοια "shared anthropology"). Συνδύαζε τον κινηματογράφο με τις ανθρωπολογικές σπουδές και κοντά του ανακάλυψα ότι το σινεμά μπορεί να εκφραστεί κάτω από μια ανθρωπολογική οπτική. Ξεκίνησα να γυρίζω ντοκιμαντέρ, το πρώτο μου ήταν

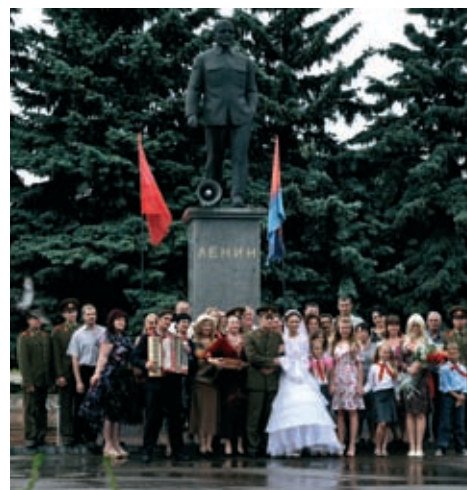
το Odessa... μια οδύσσεια. Μια τριλογία μεταξύ Οδησού, Νέας Υόρκης και Ισραήλ, που τιμήθηκε με πολλά βραβεία...

Και πώς γεννήθηκε η ιδέα να φτιάξετε μια ταινία για το Τσερνόμπιλ;

Με είχαν καλέσει στην Ουκρανία πολλές φορές για να παρουσιάσω το *Odessa* και μια μέρα κάποιος με ρώτησε αν θα ήθελα να κάνω ένα ταξίδι στη «Ζώνη» και φυσικά πηγα. Βρήκα την περιοχή γοητευτικότερη και ιδιαίτερα την πόλη - φάντασμα του Πριπιάτ. Μετά διάβασα πολλά βιβλία για το Τσερνόμπιλ και βρήκα το όλο θέμα εξαιρετικά ενδιαφέρον.

Πώς καταλήξατε σε ένα γνωστό πρόσωπο σαν αυτό της Όλγα Κιριλένκο για τον κεντρικό ρόλο; Η προσέγγιση έγινε από σας;

Η αλήθεια είναι ότι εκείνη με πλησίασε, είναι ξέρω ιδιαίτερα ασυνήθιστο αλλά με κάποιο τρόπο διάβασε το σενάριο και το λάτρεψε και ήρθε και με βρήκε. Είναι Ουκρανή και η καταγωγή της είναι από μια μικρή ουκρανική πόλη όπου και μεγάλωσε και έτσι ένιωθε πολύ κοντά στην ιστορία. Κάναμε μια δοκιμή πάνω στο ρόλο και ήταν σ' αλήθεια πολύ πειστική. Πολλοί άνθρωποι ίσως πιστεύουν ότι το μόνο που μπορεί να κάνει είναι να είναι το κορίτσι του Τζέιμς

Μποντ, αλλά πιστεύω ότι είναι σ' αλήθεια πολύ καλή ηθοποιός. Ίσως ξέρετε ότι αυτή τη στιγμή έχει έναν κεντρικό ρόλο την καινούρια ταινία του Τέρενς Μάλικ.

Η ταινία είναι συμπαραγωγή 4 χωρών. Συναντήσατε καθόλου δυσκολίες όσον αφορά στη χρηματοδότησή της;

Ναι, ήταν μια μακριά και σκληρή διαδικασία. Όλοι όσους πλησίαζα έβρισκαν ότι το θέμα ήταν πολύ σκοτεινό, αλλά εγώ ήξερα ότι υπάρχει κοινό που είναι διαφορετικό και ενδιαφέρεται για τέτοιου είδους ιστορίες. Το βλέπω γιατί η ταινία επιλέχθηκε για το πρόγραμμα πολλών φεστιβάλ ανά τον κόσμο και το κοινό γοητεύτηκε από την ιστορία και τον τόπο. Στο τέλος καταφέραμε να βρούμε τους κατάλληλους ανθρώπους για να χρηματοδοτήσουμε την παραγωγή. Θέλω να τους ευχαριστήσω όλους γιατί πήραν το ρίσκο.

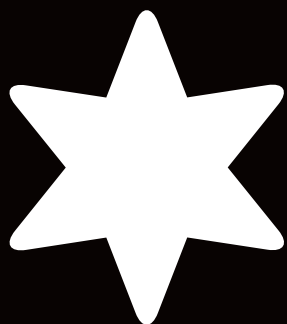
Τι είδους ιστορίες σας γοητεύουν;

Μ' αρέσουν οι ιστορίες που κινούνται ανάμεσα στη μυθοπλασία και την τεκμηρίωση. Η επόμενη ταινία μου πιθανότατα θα αφορά στο Ισραήλ, γιατί πιστεύω πως ήρθε πια ο καιρός να μιλήσω για την πατρίδα μου.

parallaxi

22 χρόνια free press

ιδέες. ιστορίες. τάσεις. άνθρωποι. πόλη.
από το χαρτί... στα pixels!

www.parallaximag.gr

η ζωή με λίγες λέξεις
(μηνες διάβασε, βγες ζήσε)

Το δικό σας κατά παράδοση στέκι

Π. Παπαδοπούλου 17, Πανόραμα, τηλ. 2310 344810
Αριστοτέλους 3 & Τσιμισκή, κέντρο τηλ. 2310 242000
Κοτσικαύρα 4, κέντρο, τηλ. 2310 262478

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΜΕ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΜΑΤΙΑ
του Αλέξη Τζάφα

Πανέρια με καυτερές πιπεριές, αβοκά-ντο, καραμελωμένα κρεμυδάκια. Στην ταβέρνα του Calu da Silva, η κόρη του Λίλη ξεφλουδίζει φυστίκια, η ερωμένη μητριά σφουγγαρίζει ιδρωμένη το κατώφλι. Σκηνές καθημερινής ζωής στον Ατλαντικό, σε ένα από τα ηφαιστιογενή νησιά που συνθέτουν το σύμπλεγμα του Capo Verde. Πλύνθινες φτωχογειτονιές που βλέπουν ωκεανό, ξυπόλυτες Κρεολές που μούνται στα μάγια και στον πόθο, νύχτες με πανσέληνο, ασπρόμαυρα flash backs με πυρετικά όνειρα και αφρισμένα κύματα της λίμπιντο. Θλιμένα έγχωρδα που συνοδεύουν νοσταλγικές σεκάνς... Οικογενειακή ιστορία εμπνευσμένη από ντόπιο παραδοσιακό παραμύθι. Ένα ταξίδι σε τόπο μακρινό, ονειρικό. Ταινία για την απουσία, την απώλεια, τη συμφιλίωση. Με την υπογραφή του Αλέξη Τζάφα, γνωστού για το βραβευμένο ντοκιμαντέρ του ΜΙΝΤΕΛΟ: ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΡΙΖΟΝΤΑ.

Μιλήστε μας για την εμπειρία υλοποίησης μιας ταινίας γυρισμένης σε χώρα χωρίς παρελθόν στην 7η τέχνη, χωρίς τεχνικά μέσα, κλπ.

Ζω κατά διαστήματα και εργαζομαι στο Πράσινο Ακρωτήριο από το 2003. Η γνώση της γλώσσας μου επέτρεψε να έρθω σε επαφή με το πιο δημιουργικό κομμάτι της τοπικής κοινωνίας, να διδαχτώ από ένα λαό που αν και απομονωμένος στην καρδιά του Ατλαντικού, έχει αναπτύξει δικό του πολιτισμό, ένα μίγμα δυτικής - αφρικανικής κουλτούρας. Από την πρώτη στιγμή εκεί, διαπίστωσα πόσο σημαντικό ρόλο παίζουν στη ζωή των ανθρώπων, μουσική, χορός, λογοτεχνία, κυρίως, το θέατρο. Εντυπωσιακή ήταν η απουσία κινηματογράφου. Πριν την πρώτη αυτή απόπειρα, προηγήθηκαν από τη μεριά μου εργαστήρια κινηματογραφικής υποκριτικής, σκηνοθεσίας και τεχνικής, ώστε οι ντόπιοι καλλιτέχνες να πάρουν την υπόθεση του κινηματογράφου στα χέρια τους. Σε ό,τι δημιούργησα μέχρι σήμερα εκεί, ζητώ την καθοδήγησή τους, αποφεύγω να παρουσιάσω τόπο και ανθρώπους με τη ματιά του ξένου.

Η πρωτοβουλία για τη παραγωγή της ταινίας ανήκει στη δήμαρχο του Σάο Βισέντε και την υπουργό Πολιτισμού που φιλοδοξούν στη θεμελίωση ενός εθνικού κινηματογράφου. Εγώ προσπάθησα να συμβάλλω όσο μπορούσα στο παράτολμο -λόγω έλλειψης μέσων-εγχείρημά τους.

Δuo λόγια για το περιεχόμενο: περί απουσίας, μνήμης, συμφιλίωσης ή ό,τι άλλο. Μπορεί ένας άνδρας να μιλήσει για ανεξερεύνητα τοπία της γυναικείας ψυχοσύνθεσης;

Το σενάριο είναι γραμμένο από μια καμπο-βερντιανή ηθοποιό και θεατρική συγγρα-

φέα. Ομολογώ ότι η ευαισθησία της με υπερβαίνει, γι' αυτό συνεργάστηκα στενά μαζί της, επιχειρώντας να υπηρετήσω τα δικά της οράματα.

Σε ερώτηση ότι πρόκειται για ταινία που δεν ενδιαφέρει το δυτικό κοινό, παρά μόνο τουριστικά, τι θα απαντούσατε; Μπορεί ο δυτικός να μνηθεί στα μυστικά της αδάμαστης αφρικανικής καρδιάς;
Στην Ελλάδα επικρατεί λαθεμένη εικόνα για το Πράσινο Ακρωτήριο, που ούτε τουριστικός προορισμός είναι, ούτε τροπικός παράδεισος. Αλλά μια φτωχή ηφαιστιογενής χώρα. Με τη μοναδικότητα της κουλτούρας των Κρεολών, τα πολλά, κρυμμένα μυστικά τους. Στοιχεία που μπορούν να προκαλέσουν ενδιαφέρον στο θεατή.

Μελλοντικά σχέδια;

Μια εντελώς διαφορετική ταινία, με θέμα τη συνάντηση μιας Αφρικανής με μια Ευρωπαία. Μια σύγκρουση πολιτισμών με φόντο τη σκληρή πραγματικότητα της δυτικής Αφρικής, όπου και θα γυριστεί. Αυτή τη στιγμή βρισκόμαστε σε συνομιλίες με Ευρωπαίους, Βραζιλιάνους και Έλληνες παραγωγούς.

10 χρόνια ΙΚΕΑ.
Σταθερά, τόπος συνάντησης.

© Ikea 2012. IKEA® & IKT 2012

Η ΙΚΕΑ, 10 χρόνια τώρα, κατάφερε να ξεχωρίσει στις επιλογές των συμπολιτών μας, αποτελώντας αναπόσπαστο κομμάτι της πόλης.

plan b

constructions

Μελέτη - Κατασκευή - Ανακαίνιση - Διακόσμηση

energy

Φωτοβολταϊκά Συστήματα - Γεωθερμία - Ενεργειακή Κατοικία

κέντρο

Μιχαήλ Ψελλού & Κανελλοπούλου 1
Κηφισιά, Θεσσαλονίκη, τκ 546 34
Τ: 2310.30.00.30, F: 2310.30.90.90

υποκατάστημα

Πιερίδη 7 & Μακρυγιάννη
Α. Ηλιούπολη, Θεσσαλονίκη, τκ 546 38
Τ: 2310.58.84.10

www.planbconstructions.gr

email: info@planbconstructions.gr

www.planbenergy.gr

email: sales@planbenergy.gr

Η ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ του Τηλέμαχου Αλεξίου

Καλοκαίρι και καύσωνας, άπνοια, ερημιά, ραστώνη. Αναδουλειά στην πιάτσα για δυο εκδιδόμενα αγόρια, τον Νίκο και τον Αλέν. Όταν συναντηθούν με τη Μόνικα, μια σοφιστική προαγωγό, μπλέκουν σε μια παράξενη ερωτική σχέση που στεγάζεται στα δωμάτια και την αυλή ενός απομακρυσμένου εξοχικού. Σε ένα επινοημένο περιβάλλον, έναν μη τόπο, όπου χωράνε η αλητεία του Ζαν Ζενέ, τα γυμνά σώματα του Καραβάτζιο, οι σινεφίλ αναφορές και η λογοτεχνία, περίστροφα, αγάλματα και τσιτάτα του Ζιλ Ντελέζ...

Ταινία αποσπασματική, μέρος μεγαλύτερου σεναρίου, που περιγράφει τις καλοκαιρινές διακοπές τριών νέων, οι οποίοι προσδοκώντας να ξεφύγουν από την πραγματικότητα και τους εαυτούς τους, επινοούν ένα παιχνίδι ρόλων που τους φέρνει στα όρια.

Με την υπογραφή του πρωτοεμφανιζόμενου Τηλέμαχου Αλεξίου (σκηνοθέτης, σεναριογράφος, video-artist, δημιουργός αρκετών πειραματικών μικρού μήκους ταινιών), μια ελληνογερμανική συμπαραγωγή και μια δοκιμαστική, μη αφηγηματική ταινία που παίζει με τη φόρμα και το στυλ, δανείζεται την αφαίρεση του queer cinema (βλέπε Derek Jarman) και μιλάει για την ομορφιά, τη μελαγχολία της νεότητας, την πλήξη, το χωρίς φραγμούς ερωτικό παιχνίδι.

Ποιά είναι η κεντρική ιδέα της ταινίας;
Αν και αλλάζει κάθε φορά που την βλέπω, θα έλεγα πως είναι το παιχνίδι. Παιχνίδι σημαίνει για μένα μια πράξη μίμησης δευτέρου βαθμού, μιμούμαι όχι την πραγματικότητα, αλλά αυτό που μιμείται την πραγματικότητα.

Είναι μια ιστορία τριών παιδιών που προσπαθώντας να επαναπροσδιορίσουν τον κόσμο γύρω τους, τον ξεγελούν, τον ξαναφτιάχνουν με τους δικούς τους κανόνες. Καθρεφτίζοντας το είδωλό τους μέσα του, γίνονται ένα με αυτόν, με το σιμουλάκρο που δημιούργησαν.

Έτσι η ταινία δεν επικεντρώνεται μόνο στους χαρακτήρες. Η ίδια η αισθητική της και το μοντάζ παίρνουν τη μορφή αυτού του παιχνιδιού: η μέρα με τη νύχτα μεπερδούνται, το ψεύτικο δεν ξεχωρίζει από το αληθινό, τα αντικείμενα γίνονται φωτογραφίες, τα σώματα αγάλματα και τα αγάλματα σώματα, η λογική σύνδεση χώρου / χρόνου χάνεται.

Κάθε εικόνα δεν ακολουθεί την επόμενη αλλά μεταμορφώνεται σε αυτή.

Σε εποχές που μας θέλουν νεόπτωχους, αγανακτισμένους, υποταγμένους στη συλλογική κατάθλιψη, μια ταινία που αναφέρεται στη λαγνεία, στον έρωτα, στην ποίηση ή στα ιδεώδη που ανέθρεψαν το αισθητικό/καλλιτεχνικό σας κριτήριο, ποιά μερίδα θεατών φιλοδοξεί να συναντήσει;

Είναι αδύνατο να σκεφτώ αν φιλοδοξώ με αυτήν ή με οποιαδήποτε ταινία να προσελ-

κώσω μία ομάδα ανθρώπων και μια άλλη όχι. ... Κι όταν αυτό το συνδέουμε με την τρέχουσα κοινωνικοπολιτική κατάσταση, τα πράγματα γίνονται ακόμα πιο δύσκολα. Η ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ έχει έντονη πολιτική χροιά αλλά όχι με τον “παραδοσιακό” τρόπο. Όταν σε μία χώρα με τόσες πολιτισμικές αποχρώσεις επιβληθεί (από μέσα και από έξω) μία και μόνο πολιτισμική ταυτότητα, μία συγκεκριμένη κατεύθυνση, αυτό αργά ή γρήγορα θα καταρρεύσει. Αυτό συμβαίνει αυτήν την στιγμή στην Ελλάδα. Στην Ελλάδα των χαρακτήρων της ταινίας, ο μόνος τρόπος αυτοί να ξεφύγουν από τα ερείπια είναι η απομόνωση, η άρνηση. Όταν ένας ακόμα πύργος της Βαβέλ καταρρέει αναδύονται χιλιάδες μικρόκοσμοι. Όσο για την λαγνεία και τον έρωτα, είναι κάτι που τώρα έχουμε ανάγκη περισσότερο από ποτέ. Η αναζήτηση της ηδονής –είτε προκύπτει μέσα από την τέχνη, το σεξ είτε από πολιτικό ακτιβισμό– είναι η πιο σημαντική κινητήρια δύναμη.

Η θεματολογία, οι διάλογοι αλλά και το ελλειπτικό στυλ της απευθύνονται σε πιο νεανικό, πιο μνημένο στα σινεφίλ στάνταρς κοινό;

Πάνω απ’ όλα έκανα αυτήν την ταινία για να περάσω καλά εγώ και οι συνεργάτες μου. Ζει μέσα από την επικοινωνία και τον διάλογο με τον κάθε θεατή ξεχωριστά και μέσα απ’ αυτό γεννιέται κάθε φορά κάτι καινούριο, μια καινούρια δυναμική. Χαίρομαι όταν έρχεται μνημένο, σινεφίλ κοινό στις ταινίες μου, ωστόσο χαίρομαι πε-

ρισσότερο όταν βλέπω λιγότερο έμπειρους, σε εισαγωγικά ανυποψίαστους θεατές. Το σινεφίλ κοινό θα μείνει στην αίθουσα, θα παρακολουθήσει την ταινία ακόμα κι αν βαριέται. Εκεί βάζω και τον εαυτό μου. Καμιά φορά οι αισθήσεις μας πέφτουν σε χειμερία νάρκη από το πολύ ίπρυτ. Ο μη μνημένος θεατής μπορεί να φύγει και να ζητήσει τα χρήματα του πίσω μέχρι να κλαίει με λυγμούς από συγκίνηση στο τέλος της ταινίας ... εκεί βρίσκεται η μαγεία. Οποιοδήποτε έντονο συναίσθημα είναι για μένα μια ικανοποίηση στο να αισθανθώ, ακόμα κι αν με μισήσουν που έβαλα μέσα τους το μικρόβιο. Την επόμενη “απαιτητική” ταινία θα τη δουν σίγουρα με άλλο μάτι.

Πώς θα χαρακτηρίζατε την ταινία σας; Queer Noir και Coming-Of-Age-Science-Fiction.

Πρόκειται για ταινία gay αποχρώσεων; Βάζοντας σε ένα φιλμ αποσπάσματα από λογοτεχνία ή τα θεατρικά του Ζαν Ζενέ είναι δύσκολο να αποφύγεις αυτή την ερώτηση. Η ταινία περιλαμβάνει τον ομοφυλόφιλο έρωτα αλλά πάνω απ’ όλα περιλαμβάνει τον έρωτα, ο οποίος έχει αμέτρητες μορφές και εκφάνσεις.

Θέλετε κάτι να προσθέσετε; I love Franko B, David Cronenberg and Vaginal Davis!!! 🍌

ΣΩΤΗΡΙΑ του Ιάσων Τζαβέλλα

Με αφορμή ένα ταξίδι ολιγοήμερων διακοπών σε ένα γραφικό, απόμακρο, ξεχασμένο χωριό της Θεσπρωτίας, μια γυναίκα κι ένας άνδρας επαναπροσδιορίζουν τη σχέση, τη ζωή και τους εαυτούς τους. Η απόσταση από το αστικό βεβαρημένο περιβάλλον, το φυσικό τοπίο με τις εκπλήξεις και τις προκλήσεις του, οι άνθρωποι του χωριού, οι σκέψεις, τα όνειρα αλλά και μια σειρά παράδοξων περιστατικών, παρακινούν τους ήρωες σε ένα ταξίδι στα βάθη της ψυχής. Ένα ταξίδι που ανασκαλεύει μια άλλη πραγματικότητα από αυτήν που αντιλαμβάνονται...

Το αδιέξοδο των σχέσεων, η αυτογνωσία, η δύναμη του υποσυνείδητου, η αναζήτηση της ενδότερης αλήθειας απασχολούν την ταινία του νεαρού πρωτοεμφανιζόμενου σκηνοθέτη Ιάσωνα Τζαβέλλα, ένα υπαρξιακό στα όρια κοινωνικό σχόλιο για αλήθειες του χθες («Δεν ζούμε, επιβιώνουμε» ακούγεται στο voice over), διαπιστώσεις του σήμερα («Τίποτα δεν θα σου χαριστεί»), αλλά και πολλές, πολλές ερωτήσεις για το αύριο...

Ποιά είναι η Σωτηρία με σίγμα κεφαλαίο; Είναι πρόσωπο, ιδέα, εμμονή; Εν τέλει, υπάρχει Σωτηρία;

Η Σωτηρία είναι προσωπική υπόθεση για τον καθένα μας. Η άκρατη ελευθερία που μας δίνεται προσεγγίζοντας το υποσυνείδητό μας, σε άλλους επιφέρει αδυναμία διαχείρισης, με αποτέλεσμα να οδηγούνται σε ακραίες επιλογές και σε κάποιους ευκαιρία ανασυγκρότησης. Η αναζήτηση της Σωτηρίας είναι αναγκαιότητα.

Γιατί ένα νέο παιδί όπως εσύ, και πολύ περισσότερο ο 12χρονος αδελφός σου που έγραψε τα κείμενα, αποφασίσατε να καταπιαστείτε με θέματα τόσο ενήλικα, σοβαρά και θεμελιώδη, όπως αυτά που διαπραγματεύεται η ταινία σας;

Τα θεμελιώδη υπαρξιακά ερωτήματα βρίσκονται πάντα εκεί, ανεξαρτήτως ηλικιών. Η απαρχή της αναζήτησης των απαντήσεων έχει άμεση σχέση με την κουλτούρα, την ανατροφή, τους προβληματισμούς και τα προσωπικά βιώματα του καθενός μας. Τα κείμενα του αδελφού μου αποτέλεσαν για εμένα πηγή έμπνευσης όπως και γι' αυτόν οι εικόνες μου. Στην εποχή που ζούμε, το αφύσικο μάλλον θα ήταν να βάλουμε φρένο στην σκέψη μας... λόγω ηλικίας!

Με βιογραφικό πλούσιο σε πειραματικά, μικρού μήκους φιλμάκια χωρίς υπόθεση, στην πρώτη μεγάλου μήκους σου περνάς με θέματα ανάλογου περιεχομένου. Γιατί; Δεν υπάρχει φιλμάκι χωρίς υπόθεση διότι χάνεται ο πρωταρχικός λόγος δημιουργίας του. Στην Σωτηρία δεν οδήγησα εγώ το σενάριο αλλά οδηγήθηκα από αυτό. Η διάθεση από μέρους μου, στον θεατή, απαραίτητου χρόνου για την ωρίμανση της σκέψης και των συναισθημάτων του, βυθιζόμενος σε μια σουρεαλιστική υποσυνείδητη πραγματικότητα, μου υπαγόρευσε

τη διάρκεια της Σωτηρίας.

Μελλοντικά σχέδια;

Ετοιμάζω το σενάριο για την επόμενη ταινία μεγάλου μήκους που καταπιάνεται με την τραγική ελληνική πραγματικότητα, μέσα από παράδοξες καταστάσεις. Παράλληλα δουλεύω κάποια αυτοτελή ντοκιμαντέρ.

Θέλετε να προσθέσετε κάτι;

Η υλοποίηση της ταινίας αυτής οφείλει πάρα πολλά στους συντελεστές της που την πίστεψαν κι έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους και τους ευχαριστώ πολύ γι' αυτό.

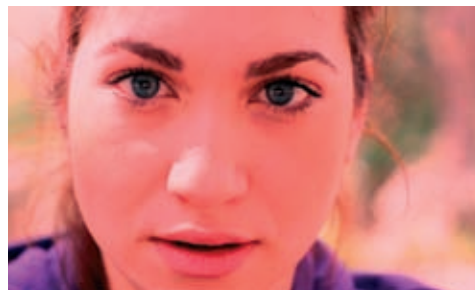
F.L.S. του Θάνου Τσαβλή

Αδίστακτοι, καρτουνίστικοι ήρωες σε εγρήγορση, σε δράση. Ιπτάμενες μάχες, πολεμικές τεχνικές χορογραφημένες δεξιοτεχνικά, θυμίζοντας αισιατικό σινεμά, σκηνές video games και ιαπωνικών κόμικς, δράση χωρίς διαλόγους. Μόνο ήχοι, ψίθυροι, κραυγές. Οι ανθρώπινες δυνατότητες, η δύναμη, η αντοχή. Από την άλλη το άγριο παιγνίδι της επιβίωσης. Και αίμα. Πολύ αίμα. Έστω συνθετικό... Κάθε ενέδρα, κάθε καινούργιος φόνος δηλώνουν πως το παιγνίδι της επιβίωσης είναι μονόδρομος...

Ανεξάρτητη περιπέτεια δράσης, η πρώτη στην ιστορία ελληνική ταινία πολεμικών τεχνών!!! Μάλιστα όχι υπερπαραγωγή, όπως απαιτεί το είδος. Τοποθετώντας τους ήρωές του στο δάσος, στη φύση, στο πουθενά, στα άκρα..., ο πρωτοεμφανιζόμενος Θάνος Τσαβλής, ο 26χρονος σκηνοθέτης του F.L.S. -θιασώτης ο ίδιος της manga και απίστευτη αισθητικής- επιχειρεί μια παράτολμη προσέγγιση ενός σινεμά, γνωστού μόνο στους φανατικούς. LIFE IS A GAME? ρωτά υπότιτλος. Ο τίτλος παραμένει αίνιγμα μέχρι την ημέρα της πρεμιέρας...

Ποιά είναι η κεντρική ιδέα;

Σε περίοδο παγκόσμιας οικονομικής αναταραχής και ηθικής κατάπτωσης, ένα σύγχρονο Κολοσσαίο, το F.L.S. συγκεντρώνει τους καλύτερους μαχητές από όλον τον κόσμο σε μια μάχη, όπου μοναδικός νικητής είναι ο τελευταίος επιζών. Τελευταία ευκαιρία για έναν άνδρα που δεν έχει τίποτα να χάσει.

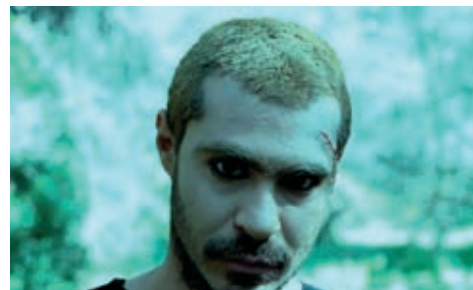
Κόντρα στα προγνωστικά, αντιμετωπίζει δολοφόνους μισθωμένους από μεγάλες εταιρείες σε μια μάχη, ίσως την τελευταία της ζωής του.

Υπογράφοντας σενάριο, σκηνοθεσία, φωτογραφία, κοστούμια μοντάζ, οργάνωση και διεύθυνση παραγωγής, και αναλαμβάνοντας τον κεντρικό ρόλο, δώσατε μας μια γεύση πώς η πρώτη ιδέα γίνεται μεγάλου μήκους ταινία...

Με ένα ταξίδι οκτώ μηνών, με σκληρή δουλειά, προβλήματα, απογοητεύσεις, αλλά και απίστευτη αίσθηση ικανοποίησης, όταν ολοκληρώθηκε. Η αλήθεια είναι ότι, ακολουθώντας τον ίδιο τρόπο δουλειάς με τις μικρού μήκους ταινίες μου -γι' αυτό είχα όλους αυτούς τους δημιουργικούς ρόλους κατά τη διάρκεια της παραγωγής-, αν πάει κάτι στραβά, ξέρω πάντα ποιος φταίει.

Σε ποιούς θεατές -εκτός από τους μνημέ-

νους- απευθύνατε; Αρχικά, σε όσους περιμένουν χρόνια κάτι τόσο διαφορετικό για τα ελληνικά κινηματογραφικά δεδομένα: μια σοβαρή ταινία δράσης και πολεμικών τεχνών. Από μικρός

αναρωτιόμουν γιατί δεν υπήρχαν τέτοιες ελληνικές ταινίες, αλλά μόνο art house, δράματα, κωμωδίες. Ήθελα να δω μια ταινία που να έχει στοιχεία art house, έντονο δράμα και παράλληλα δράση, πολεμικές τέχνες, αισθητική manga, στιλιζαρισμένη σκηνοθεσία. Αυτό προσπάθησα με το F.L.S., ελπίζοντας να αγκαλιαστεί από όλους τους θεατές.

Σε εποχές που η κυρίαρχη decadance δεν παρέχει κίνητρα (εγκρίσεις, χρηματοδοτήσεις, εύρεση διανομής, εισιτήρια, κ.ά.), κάποιος της γενιάς σου, παρακάμπτετε κλάψες και γκρίνιες και απαντάτε εναλλακτικά, με φτηνές DIY (Do It Yourself) παραγωγές. Εξαναγκασμός ή επιλογή; Στη δική μου περίπτωση, επιλογή. Η προ-παραγωγική διαδικασία ήταν: έγραψα το σενάριο, ενημέρωσα τους βασικούς συνεργάτες για το τι θέλω να κάνω και, δυο μέρες μετά, ξεκινήσαμε γυρίσματα. Ούτε προσπάθεια να βρούμε χρηματοδότηση, ούτε έγκριση. Η προσπάθειά μας ήταν να κάναμε μια ταινία μεγάλου μήκους, με DIY νοοτροπία. Φυσικά προέκυψαν δυσκολίες στα γυρίσματα, αλλά μας δόθηκε απίστευτη

δημιουργική ελευθερία, κάτι σημαντικό για μένα, που μάλλον δεν θα είχαμε αν μας χρηματοδοτούσε κάποιος. Μου φαίνεται περίεργο που σκηνοθέτες περιμένουν 2 - 3 χρόνια για να εγκριθούν σενάρια τους για μικρού μήκους, εξασφαλίζοντας κίνητρο να προχωρήσουν στην παραγωγή. Για μένα, βασικότερο κίνητρο είναι να ολοκληρωθεί η ταινία, να την δει ο κόσμος.

Χαμηλός προϋπολογισμός ίσον χαμηλή ποιότητα, ίσον μικρή ανταπόκριση στο κοινό;

Πιστεύω πως δεν ισχύει πλέον. Ειδικά τώρα που η τεχνολογία ψηφιακής κινηματογράφησης έχει πλησιάσει στο επίπεδο εικόνας του φιλμ. Η πορεία μια ταινίας δεν είναι αλληλένδετη με τον προϋπολογισμό της, εξαρτάται από την σκληρή δουλειά όσων συμμετέχουν στην παραγωγή της. Θυμάμαι πέρσι, όταν διαγωνιζόταν η πτυχιακή μου VIGILANTE (ταινία μικρού μήκους δράσης με comic στοιχεία και budget μόλις 7 (!) ευρώ), με αυτές συμφοιτητών μου στο εσωτερικό φεστιβάλ της σχολής, υπήρξαν ταινίες που κόστιζαν 5.000 ευρώ, άλλες περισσότερο. Το VIGILANTE κέρδισε το πρώτο βραβείο. Τότε εμπνεύστηκα να κάνω μια μεγάλου μήκους με την ποιότητα εικόνας και τη δράση του VIGILANTE. Ελπίζω το κοινό να δει το F.L.S., διαφεύδοντας την προκατάληψη για το σινεμά χαμηλού προϋπολογισμού.

ΑΔΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ του Φίλιππου Τσίτου

Σιωπηλοί καθημερινοί ήρωες σε μικρές και μεγάλες στιγμές. Άδειες ζωές, άνευρες, μονότονες, μονόχρωμες. Φτηνά μεροκάματα, ασκήσεις ζωής, εμπόδια και υπαρξιακά διλήμματα. Άνθρωποι μόνοι, μοναχικοί, ανέραστοι, αναξιοπαθόντες, μη δυνάμενοι να αντιδράσουν στα χαστούκια της ζωής. Δεν αναλύουν, δεν ερμηνεύουν, απλά ζουν και επιβιώνουν. Τί γίνεται όταν έρθει η στιγμή να αναθεωρήσουν, να αναζητήσουν δικαίωση; Και μάλιστα, με διαδικασία επείγοντος; Τί γίνεται όταν το ανυπάκουο δάχτυλο πιέσει κατά λάθος τη σκανδάλη; Ταϊνία για την ενοχή, την ανοχή, τη φιλία, την εμπιστοσύνη. Ρεαλιστικό δράμα με διακριτικό χιούμορ και αφαιρετική κινηματογράφιση και ένα ειλικρινές σχόλιο για την ηθική και τη δικαίωση, το κατεστημένο, το δίκιο και το άδικο. Το ψέμα. Την τύψη. Μια ιστορία που ξεπερνά την προσωπική της μικροκλίμακα, για να αφομοιωθεί στο -απογυμνωμένο από αντικείμενα, εξηγήσεις ή αισθήματα- περιβάλλον που τη γέννησε: ο κόσμος είναι άδικος, ο κόσμος φθίνει, ο βασιλιάς είναι γυμνός, η αλήθεια αμείλικτη... Ατμοσφαιρική μαύρη τραγωδία, βραβευμένη στο Φεστιβάλ του ΣανΣεμπασιάν 2011 (Βραβείο Σκηνοθεσίας & Βραβείο Α' Ανδρικής Ερμηνείας για τον Αντώνη Καφετζόπουλο).

Με ποιά αφορμή εμπνευστήκατε την ιδέα;

Η ιδέα "μια καθαρίστρια καθαρίζει εν αγνοία της τον τόπο ενός εγκλήματος..." είναι πολύ παλιά, του 2003... Η ιστορία άρχισε να παίρνει τη μορφή που έχει, όταν σκεφτήκαμε έναν ανακριτή που κρίνει τους συλληφθέντες σύμφωνα με την προσωπική του ανθρώπινη ηθική, όχι σύμφωνα με το νόμο. Έτσι αθώνει όποιον θεωρεί αυτός ότι αδικώς έχει συλληφθεί.

Ποιό σκεπτικό σας οδήγησε (πάλι) να γυρίσετε μια ταινία με ήρωες μεσήλικες, καθημερινούς, ίσως βαρετούς, που δεν μιλάνε, δεν εκφράζονται, δεν γελάνε; Γιατί οι ήρωές μου είναι μεσήλικες, παραμένει και για μένα ένα μυστήριο. Δεν ξέρω. Ίσως γιατί η διαπίστωση ότι αν δεν αλλάξεις τη ζωή σου άρδην θα παραμείνεις δυστυχισμένος, είναι πολύ πιο σκληρή και απαιτεί πολύ περισσότερη προσπάθεια από έναν μεσήλικα παρά π.χ. από έναν ζοάρη.

Για ποιό λόγο πιστεύετε ότι η καθημερινότητα ενός κοινού μοναχικού μπάτσου μπορεί να προσελκύσει το ενδιαφέρον του κοινού, που σήμερα μοιάζει πτοημένο, απομακρυσμένο, συχνά απαξιωτικό; Οι περισσότεροι άνθρωποι δεν κάνουν στη ζωή τους κάτι που τους αρέσει, αλλά εκείνο που για διάφορους λόγους αναγκάστηκαν να κάνουν. Και δυσφορούν. Η περιρρέουσα αγανάκτηση, θλίψη, θυμός και βία εκεί έχουν την πηγή τους. Οι

άνθρωποι αδικούν ο ένας τον άλλο, επειδή είναι δυστυχείς.

Σας έχουν χαρακτηρίσει σκηνοθέτη του μέσου ανθρώπου. Πώς σχολιάζετε;

Μου φαίνεται το πιο συγκινητικό πράγμα στον κόσμο όταν ένας κοινός, καθημερινός άνθρωπος συνειδητοποιεί ξαφνικά τη μετριότητά του και αποφασίζει να αντισταθεί, να τα αλλάξει όλα. Για να προλάβει τη ζωή πριν τη χάσει τελείως. Δεν ξέρω τίποτε πιο συγκλονιστικό.

Κάποια στιγμή ο ήρωάς σας εξεγείρεται, αλλά και πάλι... «τρώνει ήττα». Σήμερα περισσότερο από ποτέ -που ζούμε μέρες Αργεντινής- πώς ορίζεται η ελεύθερη επιλογή; Η ζωή είναι αλλού, το είπαν πολλοί... τελικά, είμαστε όντως θεατές της ζωής μας; Μήπως όντως η ζωή μας διαφεύγει;

Ο ήρωας εξεγείρεται έχοντας γνώση ότι δεν πρόκειται να αλλάξει τίποτε. Θέλει να είναι δίκαιος, γνωρίζοντας καλά ότι ο κόσμος ήταν και θα είναι άδικος. Εν τέλει, εξεγείρεται για να παραμείνει ζωντανός. Και όταν το καταφέρνει, αποφασίζει να αποσυρθεί από την κοινωνία. Γεγονός που δεν βρίσκω κακή επιλογή. Αφού η κοινωνία που φτιάξαμε απέτυχε και μόνο δυστυχείς μας κάνει, η αναχώρηση είναι υγιέστατη λύση. Και για να

μην λέμε συνέχεια αμπελοφιλοσοφίες, στη συχνά εκφραζόμενη επιθυμία "θα γυρίσω στο χωριό μου να καλλιεργώ ντομάτες" δεν βρίσκω τίποτε το υποτιμητικό. Ίσα-ίσα θαυμάζω εκείνους που το έχουν καταφέρει.

Δυο χρόνια μετά το Δοκάρνο και την ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ η ταινία σας ΑΔΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ επαναλαμβάνει το σερί διακρίσεων στο διεθνές φεστιβάλ κινηματογράφου του Σαν Σεμπασιάν, όπου απέσπασε δύο βραβεία...

Συμπέρασμα: Δυστυχώς, όσες διακρίσεις και να πάρει μια ελληνική ταινία, δεν βοηθούν καθόλου τη χρηματοδότηση της επόμενης. Πάντα ξεκινάς από το μηδέν....

Στην ταινία εμφανίζονται guest πρόσωπα, άνθρωποι που σχετίζονται με το ελληνικό σινεμά ποικιλοτρόπως, αλλά δεν είναι ηθοποιοί. Υπάρχει συγκεκριμένο κίνητρο;

Κανένα. Η ταινία έγινε αποκλειστικά με δικά μου έξοδα. Ως εκ τούτου απευθύνθηκα σε φίλους και γνωστούς, ζητώντας βοήθεια.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΤΕΡ ΣΟΚΟΥΡΟΦ,
ΣΚΗΝΟΘΕΤΗ ΤΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ ΦΑΟΥΣΤ,
ΣΤΟ 52ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Αγαπητοί φίλοι

Σας ευχαριστώ όλους από καρδιάς που βρίσκεστε εδώ απόψε για να παρακολουθήσετε τη νέα μας δουλειά. Για μένα η παρουσία σας είναι δείγμα εμπιστοσύνης, αφού φανερώνει την ετοιμότητά σας να δωρίσετε στον σκηνοθέτη, στο συνεργείο και στη δουλειά του δύο ώρες από την ίδια σας τη ζωή. Πρόκειται για γενναιοδωρία από μέρους σας, που εκτιμώ βαθιά.

Ιδιαίτερα ευχαριστώ τον -εδώ και πολλά χρόνια- θεατή, συνάδελφο και φίλο μου Δημήτρη Εϊπίδη, έναν ακούραστο εργάτη της τέχνης του κινηματογράφου, στις καλές αλλά και στις δύσκολες εποχές. Το πόσο δύσκολο είναι να βρίσκεται κανείς στο τιμόνι ενός φεστιβάλ, είναι σε όλους μας γνωστό: Δεν χρειάζονται μόνο χρήματα, αλλά κουράγιο, δύναμη, ισχυρή θέληση και πολλή αγάπη. Όμως εκείνος γνωρίζει τι κάνει:

Όταν σβήνουν τα φώτα και εμφανίζονται οι εικόνες στην οθόνη, ο άνθρωπος ξεχνά για λίγο σε πόσο δύσκολους καιρούς ζούμε σήμερα και νιώθει πως δεν είναι μόνος. Κι αυτό είναι το σημαντικότερο.

Σας εύχομαι μια ευχάριστη βραδιά.

Με φιλικούς χαιρετισμούς

Αλεξάντερ Σοκούροφ

02. 11. 2011

Αγία Πετρούπολη

ΕΡΝΤΕΝ ΚΙΡΑΛ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΑΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΤΗ ΗΠΕΙΡΟΣ

Ο Ερντέν Κιράλ, φετινός τιμώμενος του τμήματος “Ματιές στα Βαλκάνια”, είναι, πέρα από ένας ικανότατος σκηνοθέτης, και γοητευτικός συνομιλητής. Το “Πρώτο Πλάνο” μίλησε με τον τούρκο σκηνοθέτη για τις καταβολές και την εξέλιξη του έργου του, για την πολιτική διάσταση των ταινιών του αλλά και για τη σχέση σινεμά και ποίησης.

Ξεκινήσατε γυρίζοντας ταινίες που αναδεικνύουν πολιτικά ζητήματα, με σαφή αριστερή ματιά. Συν τω χρόνω, ο κινηματογράφος σας στράφηκε σε θέματα περισσότερο προσωπικά. Τι προκάλεσε αυτή την αλλαγή;

Μπορείτε να αποκαλέσετε τα πρώτα μου φιλμ καθαρό σοσιαλιστικό ρεαλισμό. Όμως κάθε εποχή έχει την ψυχή της. Όταν ξεκινήσαμε, βρισκόμασταν όλοι υπό την επιρροή του Γιλμάζ Γκιουνέι. Ο κινηματογράφος μας ήταν στρατευμένος: επιθυμούσαμε να καταστρέψουμε τον φεουδαλισμό, να επιτεθούμε στις φεουδαρχικές δομές με το ξίφος μας. Η αλήθεια είναι ότι όλα μου τα φιλμ, και στη συνέχεια, είχαν κάτι το ντοκιμαντερίστικο: κινηματογραφούσα απλούς, αληθινούς ανθρώπους από τις εκάστοτε περιοχές όπου δουλεύω, δεν χρησιμοποιώ ηχητικά εφέ. Οι ύστερες ταινίες μου είναι βέβαια πιο ανθρωποκεντρικές. Εκεί όντως με ενδιαφέρει περισσότερο το βάθος της ανθρώπινης ψυχής. Υπάρχει μια αχαρτογράφητη ήπειρος στον πλανήτη –κι αυτή είναι ο άνθρωπος. Η αλλαγή στην οποία αναφέρεστε αντανακλά την προσωπική μου αλλαγή: ξέρετε, έχασα τη σύζυγό μου. Μετά το θάνατό της, βρέθηκα σε βαθιά μελαγχολία. Η απώλειά της με επηρέασε πολύ. Άρχισα να σκέφτομαι πολύ το θέμα του θανάτου. Γι' αυτό έκανα την πιο ιδιαίτερη ταινία μου, τον *Καθρέφτη*. Εκεί μια νεκρή γυναίκα επανέρχεται στη ζωή.

Είναι ενδιαφέρον ότι συχνότατα οι πρωταγωνιστές των ταινιών σας περιβάλλονται από περιθωριακούς ή έκκεντρους χαρακτήρες: πόρνες, τρελούς, νάνους –και παιδιά. Τι τους συνδέει με τους ήρωές σας;

Το γεγονός ότι εγώ είμαι περιθωριακός! Προσπαθώ να καταλάβω το ανθρώπινο είδος. Μ' αρέσει να δίνω μεγάλη σημασία στους δευτερεύοντες χαρακτήρες. Για μένα είναι σημαντικότεροι από τους πρωταγωνιστές, τους οποίους προτιμώ να αναδεικνύω σε σχέση με τους άλλους γύρω τους.

Ο Κεράτιος Κόλπος ήταν παραγγελία του τουρκικού Υπουργείου Πολιτισμού, με αφορμή τη θέση της Κωνσταντινούπολης ως Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης. Κι όμως, επιλέξατε ως κεντρικό αφηγητή σας έναν εξόριστο Έλληνα της Πόλης, έναν “ξένο”. Πώς το αποφασίσατε; Και πώς είδαν την επιλογή σας αυτή οι Αρχές;

Θα ξεκινήσω από τη δεύτερη ερώτηση. Δεν είχαμε κανένα πρόβλημα με το Υπουργείο. Το φιλμ έγινε δεκτό με εξαιρετικές κριτικές. Οι σχέσεις των λαών των δύο χωρών είναι πολύ καλές. Οι απλοί άνθρωποι, και στις δύο χώρες, αγαπιούνται μεταξύ τους. Τώρα, ως προς το πρώτο σκέλος: η αρχική μου πρόθεση ήταν να συντάξω κάτι σαν ερωτική επιστολή προς την Κωνσταντινούπολη. Έπειτα είχα την ιδέα να προέρχεται αυτή η επιστολή από έναν Έλληνα, από την Αθήνα. Ήθελα να τονίσω ότι στην Κωνσταντινούπολη Ορθόδοξοι, Μουσουλμάνοι, Προτεστάντες και Εβραίοι συνυπήρχαν αρμονικά. Είναι ένα αίσθημα που το βίωσα και με επηρέασε πολύ. Και δεν ήθελα να έχουμε εικόνα του αφηγητή –μόνο εκτός πλάνου αφήγηση.

Όμως γιατί να μην βλέπουμε τον αφηγητή; Μοιάζει σαν η ταινία να είναι μια σειρά υποκειμενικών πλάνων του. Σαν να θέλετε να υποβάλλετε στον θεατή το βλέμμα του εξόριστου.

Είναι όπως το θέτετε. Ήθελα έτσι να ξεφύγω απ' όλα τα κλισέ περί Κωνσταντινούπολης. Παρεμπιπτόντως, η φωνή που ακούμε είναι ενός σπουδαίου δημοσιογράφου, του εκδότη της “Απογευματινής”, της ελληνόφωνης εφημερίδας της Κωνσταντινούπολης.

Στο Μέρες στο Χακάρι υπάρχουν δύο υπέρροχες σκηνές, όπου βλέπουμε εικόνες του χωριού ενώ τα παιδιά του σχολείου απαγγέλλουν τις λέξεις που μόλις έμαθαν. Πρόκειται για καθαρή ποίηση. Θα μας μιλήσετε για τη σχέση του έργου σας με την ποίηση;

Προσωπικά θεωρώ ότι εκείνος που συνδύασε καλύτερα ποίηση και σινεμά είναι ο Μπουνιουέλ. Πρέπει να είσαι αναρχικός για να το πετύχεις. Για μένα, μια μεγάλη πυρκαγιά, ένας μεγάλος σεισμός είναι ποίηση –αλλά στην πραγματικότητα, δυστυχώς, δεν είναι. Σκέφτομαι ότι πρέπει να κάνεις μια ταινία με τον ίδιο τρόπο που διαπράττεις έναν φόνο. Αν ο σκηνοθέτης έχει μέσα του ποιητικό δυναμικό, θα το πετύχει –αν όχι, θα αποτύχει. Ο Μπουνιουέλ μπορεί να εκληφθεί από τον καθένα με διαφορετικό τρόπο, όμως για μένα είναι βαθιά ποιητικός. Πάντως, άλλου τύπου ποίηση στο σινεμά –ο γαλλικός “ποιητικός ρεαλισμός”, για παράδειγμα– δεν με ενδιαφέρει καθόλου. Όμως, ό,τι έκανε ο Μπουνιουέλ με ελκύει ιδιαίτερα. Όπως και ο Μπρεσόν. Διότι πρέπει να έχεις δομήσει μηχανικά την ταινία σου, για

να είσαι ποιητικός. Ο Μπρεσόν είναι ασφαλώς το καλύτερο παράδειγμα επ' αυτού.

Πάντως, είναι ενδιαφέρον ότι ο Μπουνιουέλ και ο Μπρεσόν δεν έχουν καμία σχέση, αισθητικά, με το έργο σας.

Κοιτάξτε, απ' ό,τι τουλάχιστον λέγεται, έχω κι εγώ ένα προσωπικό ύφος, που ίσως να έχει επηρεάσει και νεότερους εντός και εκτός Τουρκίας –και είμαι υπερήφανος γι' αυτό. Όμως θαυμάζω απεριόριστα όλους τους μεγάλους φορμαλιστές. Δεν θαυμάζω κανένα ιστορικό πρόσωπο –ούτε καν τον Λένιν– περισσότερο απ' τους μεγάλους σκηνοθέτες.

Μιας και αναφέρατε τον Λένιν: οι παρένθετες σκηνές στη Συνείδηση, όπου βλέπουμε στιγμές από την καθημερινή εργασία στο εργοστάσιο, εξυπηρετούν αισθητικούς σκοπούς ή υποδηλώνουν τον κοινωνικό ντετερμινισμό που οδηγεί τους ήρωες στο έγκλημα;

Το δεύτερο. Ήθελα να καταδείξω την αλλοτρίωσή τους. Η επιθυμία να ανέλθει κανείς ταξικά δεν είναι επιλήψιμη. Όταν όμως είσαι τόσο καταπιεσμένος, είναι δύσκολο και οι συνέπειες μπορεί να είναι ολέθριες.

Δηλώνετε λοιπόν ακόμα αριστερός;

Ναι. Είμαι ευτυχής που μαθήτευσα στο Μαρξισμό. Έτσι έμαθα τη διαλεκτική, που είναι ουσιώδης για τη ζωή.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

ΟΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

Punk's not dead
Pankot ne e mrtov
του Βλαντίμιρ Μπλαζέβσκι

Δεκαεπτά χρόνια μετά τη διάλυσή του, ένα πανκ συγκρότημα από τα Σκόπια επανασυνδέεται για μία και μοναδική συναυλία. Η συναυλία γίνεται σε μια μικρή πόλη που κατοικείται στην πλειοψηφία της από Αλβανούς. Η ταινία, που κέρδισε το βραβείο «East of West» στο φετινό Κάρλοβι Βάρι, αναδεικνύει με ανελέητο χιούμορ αλλά και τρυφερότητα τους υφέρποντες εθνικισμούς στην Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας.

Μιας και, όπως έχετε δηλώσει, δεν είστε ακροατής πανκ ή έστω ροκ εντ ρολ μουσικής, πώς εργαστήκατε προκειμένου να μην καταλήξει η ταινία αναπαραγωγή των γνωστών κλισέ περί πανκ μουσικής και υποκουλτούρας;

Είναι αλήθεια ότι δεν ακούω πανκ. Αλλά αγαπώ την πανκ ιδεολογία. Οπότε είχα γερή βάση για να ξεκινήσω. Τα κλισέ τα φοβόμουν, γι' αυτό ήμουν προσεκτικός. Πέρασα κάποιο διάστημα κάνοντας παρέα με μέλη της πανκ κοινότητας των Σκοπίων. Δεν πρόσθεσε πολλά αυτή η εμπειρία, αλλά μου έδωσε αυτοπεποίθηση. Επίσης, διάβασα την αυτοβιογραφία του Johnny Rotten. Ήταν μια απόδειξη ότι ήμουν στο σωστό δρόμο, μιας και διαπίστωσα ότι η βασική ατμόσφαιρα της ταινίας ταίριαζε με τη συμπεριφορά του Johnny Rotten. Αυτό ήταν μια επιπλέον ενθάρρυνση.

Είναι ενδιαφέρον ότι η μπάντα της ταινίας επανενώνεται μετά από δεκαεπτά χρόνια. Δεκαεπτά χρόνια απείχατε κι εσείς από το σινεμά. Υπάρχει κάποια σχέση; Έχετε δίκιο. Είναι κάτι που έγινε εσκεμμένα. Δεν ήθελα να κάνω μια αυτοβιογραφική ταινία, όμως ήθελα το φιλμ να είναι όσο πιο ειλκρινές και προσωπικό γίνεται. Επέλεξα τον ρόλο του περιθωριακού στις θολές εκείνες εποχές της μετάβασης, όπως κι ο κεντρικός χαρακτήρας της ταινίας. Ένωθα ότι χρειαζόμουν κάποια άμεση σχέση με τη

μοίρα του Μίρσα [σ.σ. ο ήρωας του φιλμ], κάποιον συνδετικό κρίκο για να προσεγγίσω με μεγαλύτερη οξύτητα και στιβαρότητα την ιστορία. Ίσως γιατί ακριβώς δεν είχα καμιά σχέση με την πανκ μουσική.

Η λεγόμενη «χημεία» μεταξύ του πρωταγωνιστικού ζεύγους είναι ομολογουμένως ενδιαφέρουσα. Οι δυο τους είχαν ξαναπαίξει μαζί;

Όχι, ποτέ. Συμφωνήσαμε από την αρχή ότι θα είχαμε μια πολύ χαλαρή στάση μπροστά στην κάμερα. Βοηθήσαμε όλοι στο να πετύχουμε τη μέγιστη δυνατή αυθεντικότητα. Κατανώω ότι ο μανιερισμός θα βοηθούσε τον θεατή να δεχτεί ευκολότερα μια ιδιαίτερη σχέση όπως αυτή του ζευγαριού, αλλά επιλέξαμε έναν πιο δύσκολο δρόμο.

Η ταινία αγγίζει το ευαίσθητο θέμα των αναδυόμενων εθνικισμών μεταξύ των πληθυσμών διαφορετικής εθνικτικής καταγωγής εντός της ΠΓΔΜ. Θα γυρίζατε ίσως μια ταινία για τους ανάλογους εθνικισμούς ένθεν και εκείθεν των συνόρων της χώρας;

Γιατί όχι; Εφόσον το πρόβλημα θα με ενοχλούσε αρκούντως, ναι. Πιστεύω ότι η πρόκληση που οδηγεί στη δημιουργία μιας ταινίας πρέπει να πηγάζει από το εσωτερικό μας. Αν συγκινηθώ εγώ, τότε υπάρχει πιθανότητα να συγκινήσω και άλλους. Δεν με ενδιαφέρει ιδιαίτερα η πόζα της δήθεν άνετης επαγγελματικής συμπεριφοράς. Αγαπώ τις ταινίες που εκπορεύονται από το πάθος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΙΑΝΝΑΡΗΣ

ΝΙΩΘΩ ΟΤΙ ΠΕΡΝΑΩ ΣΕ ΝΕΑ ΦΑΣΗ

ΓΙΑ ΤΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Μοντάροντας αυτό το παλιό υλικό, άμεσα συνδεδεμένο με τη ζωή, τις επιρροές, τους έρωτές σου, ανατρέχοντας στο παρελθόν 20 και βάλε ετών, πώς νιώθεις; Κυρίως για τα φιλμάκια της πρώτης περιόδου...

Είναι κάπως τραυματικό...

Επειδή ανατρέχεις στο παρελθόν;

Ναι, αλλά κυρίως επειδή, ανατρέχοντας στο παρελθόν, ανακαλύπτεις ότι έχεις παρελθόν! (...γέλια...). Φυσικά για έναν καλλιτέχνη, για έναν σκηνοθέτη είναι τιμητικό... όμως ναι, νομίζω ότι κατ' αρχήν είναι ψιλοτραύμα. Μόλις συμφιλιωθείς με αυτό, με αυτήν την πραγματικότητα και καταλάβεις –εσύ πλέον– ότι δεν είσαι πια νέος και υποσχόμενος, αλλά ώριμος καλλιτέχνης... (γέλια) όπως λέει ο φίλος μου ο Ντένης Ζαχαρόπουλος (σημ. κριτικός τέχνης που επιμελήθηκε πριν 2 χρόνια την έκθεση ΣΤΗΝ ΚΟΨΗ ΤΟΥ ΜΑΤΙΟΥ, με μέρος αυτού του υλικού), τότε είναι μια χαρά. Κοιτάζοντας, καιρό μετά πια, αυτό το υλικό super 8, τα πρώτα scratch και ιδιωτικά βιντεάκια που τραβούσα μικρός και είχα ξεχασμένα σε αποθήκες, ντουλάπια και βαλίτσες και που χάρη στο Φεστιβάλ κατάφερα να τακτοποιήσω, να ψηφιοποιήσω και να θυμηθώ... σαν σημειώσεις που κρατούσα για τη ζωή γύρω μου, καταγράφοντας την καθημερινότητά μου, τη μελαγχολία του Λονδίνου, τα ταξίδια και τους έρωτές μου ... περνώντας κάποιες ώρες πάνω σε αυτό το υλικό, αναπτερώθηκα, νιώθω ότι περνάω σε νέα φάση... Βρήκα την ευκαιρία να κάνω μια σούμα της δουλειάς μου ως την παρούσα στιγμή. Να τραβήξω μια γραμμή...

Κίνητρο για νέα αρχή;

Νομίζω ναι. Κίνητρο να πας παρακάτω. Ήδη νιώθω μια άλλη ενέργεια, άλλη κατεύθυνση, μια ανανέωση, μια μετατόπιση ενδιαφέροντος, προς άλλη θεματολογία ας πούμε, που με απασχολεί αυτό το διάστημα. Παρεμφερή βέβαια με αυτά που έχω κάνει, καθώς ζώντας στην Ελλάδα του σήμερα και για την επόμενη δεκαετία, νομίζω ότι το κυρίαρχο θέμα που θα μας απασχολήσει προσεχώς είναι η βία. Κοινωνική, οικογενειακή, ατομική. Πώς το άτομο καλείται να αντεπεξέλθει σε αυτήν την αφόρητη πίεση, την καταπίεση, τη βία όπως αυτή εκδηλώνεται σε παράδοξες, μηδενιστικές και θεαματικές –σχεδόν ηδονιστικές– πια βιαιότητες.

Συνήθως οι ρετροσπεκτίβες αφορούν σε δημιουργούς εν αποστρατεία. Σε ανησυχεί αυτό;

Χειρότερα, σε πεθαμένους δεν λες; Δοξασημένοι μεν... Υπάρχουν κι αυτοί που τιμώνται όταν βρίσκονται μεσούσης πορείας, όπως είπε ο Ντένης, και παρότι με ξίνισε στην αρχή, τώρα το παραδέχομαι. Βρίσκομαι σε φάση μεσούσης πορείας: ευκαιρία να κάνω κι εγώ τη σούμα μου, λοιπόν...

Ευχαριστώ το Φεστιβάλ που μου έδωσε την ευκαιρία.

ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΤΑΙΝΙΑ MAN AT SEA

Γιατί νέο μοντάζ; Υπήρχαν αβλεψίες ή λεπτομέρειες που ήθελες να διορθώσεις; Ή εκ των υστέρων “προχώρησες” περισσότερο την αρχική ιδέα, με επεμβάσεις που προέκυψαν στους μήνες που μεσολάβησαν;

Μάλλον και τα δύο, τώρα που το σκέφτομαι...

Γύρισε την ταινία με λίγα λεφτά (σε κοινή μοίρα με άλλους συναδέλφους σου). Πολλές καθυστερήσεις. Πολλές αναποδιές. Θέλεις να μας δώσεις κάποια στοιχεία για το χρονικό δημιουργίας της;

Τα προβλήματα ήταν πολλά, κυρίως στην παραγωγή. Στην Ελλάδα έχουμε πρόβλημα ερμηνείας για το ποιος είναι ο ρόλος του παραγωγού... anyway... μεταξύ άλλων πάντως είναι να δίνεις λύσεις, όχι μόνο να τις συζητάει. Να πάρει την ευθύνη του, να ηγηθεί, να δαμάσει ίσως τον αυθορμητισμό του σκηνοθέτη, που στη δίνη των εξελίξεων δεν έχει χρόνο να σκεφτεί... αν χρειαστεί, να τον στείλει να ξεκουραστεί για 4 μήνες, ώστε να γυρίσει ξεκούραστος και ξεκάθαρος, να ξαναδεί το υλικό του που γύρισε σε

κατάσταση σοκ και δέους, χώρια που στους μήνες καθυστερήσεων που μεσολαβούν τον βαραίνει, το έχει βαρεθεί... Αντ' αυτού εγώ είχα μόνο προβλήματα... Είχα ηθοποιούς εκτεθειμένους σε κινδύνους, είχα ζέστη, άγριες συνθήκες. Όλα τα νυχτερινά τα γυρίσαμε σε 4 – 5 βραδιές... Φανταστείτε, κάποια στιγμή είχα 150 ανθρώπους πάνω στο πλοίο... Είχα και την έπαρση της μοντέρ που με έβαλε σε ένα τριπάκι αντιπαλότητας, που εξαπλώθηκε σε διάφορους τομείς και φάσεις της παραγωγής και ξέφυγε από τον έλεγχο. Ήταν μια τρέλα... Σαν να ήμασταν 5-6 γάτες σε ένα τσουβάλι και μας έριξαν στο νερό. Ο απόλυτος πανικός... Την ευθύνη μου, φυσικά, δεν την αποποιούμαι... είχα κι εγώ την κούρασή μου, τα κολλήματά μου... Στην επιλογή παραγωγού, στην αφέλιά μου να πιστέψω υποσχέσεις για συμπαραγωγή με τη Zoetrope, που αποδείχθηκε μούφα, στη διαμόρφωση του σεναρίου και το τρέξιμο σε ευρωπαϊκά script development και χαζομάρες... Κι όλα αυτά γιατί; Γιατί έτσι γίνονται οι ταινίες, όπως πειστήκαμε όλοι, και παγιδευτήκαμε. Βάζω και τον εαυτό μου μέσα... Τώρα που το σκέφτομαι, με αυτήν την ταινία έχασα τον αυθορμητισμό μου. Φταίει η κατάθλιψη μετά τους Ολυμπιακούς, η εσωστρέφεια μετά τον ΟΜΗΡΟ...

... η τρέχουσα καθολική κρίση...

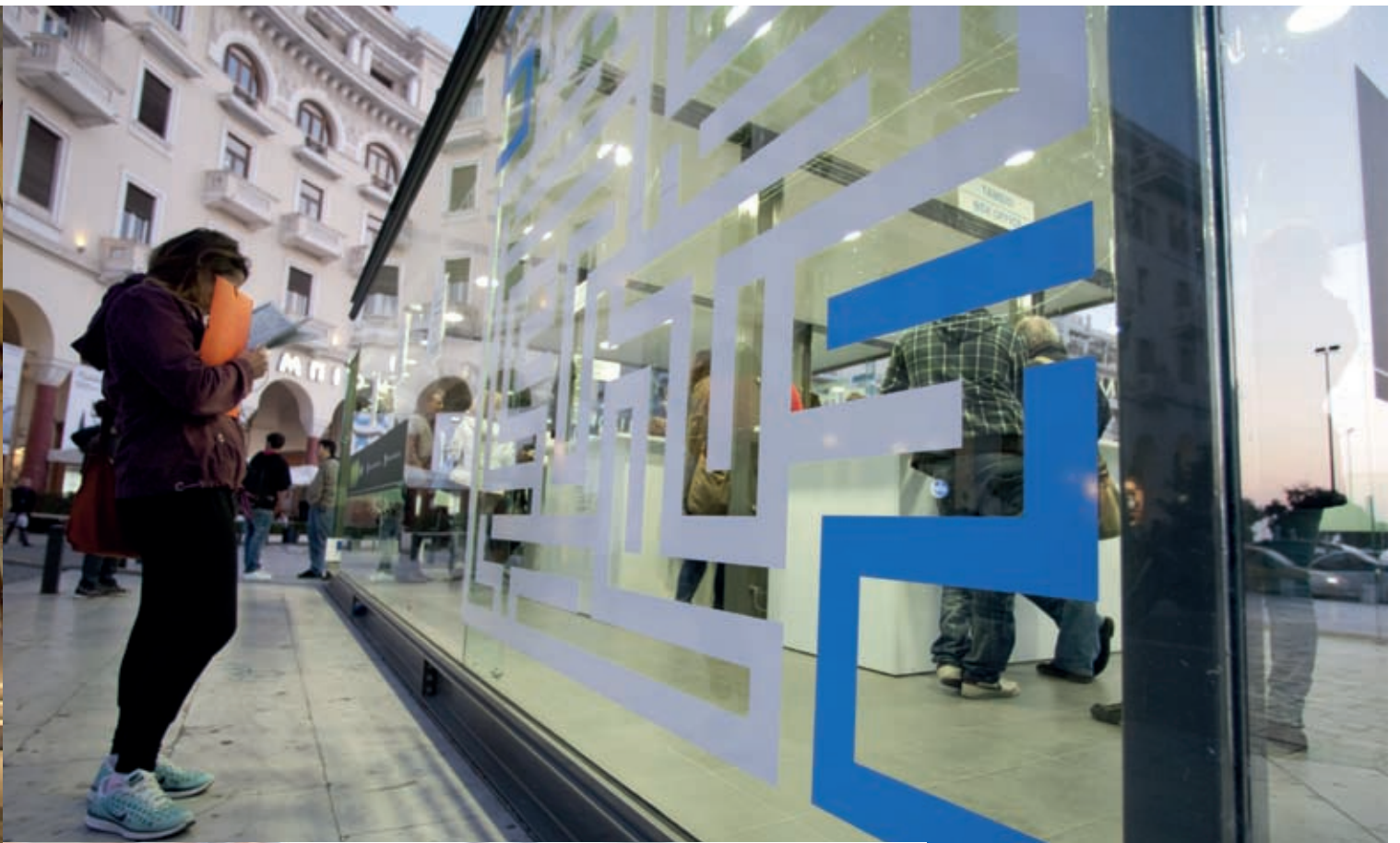
Φυσικά, απλά την πέρασα μάλλον πρωθύστερα...

Η μουσική, συνήθως πρωτότυπη, αποτελεί οργανικό στοιχείο στο σινεμά που προτείνεις. Το άκουσμα του “Bolero” του Ravel στο MAN AT SEA συνιστά μίνι έκπληξη...

Συνεργάστηκα πάλι με τον Άκη Δαούτη που, πρέπει να το πω, μου στάθηκε ως το τέλος, αποδείχθηκε πιο ντόμπρος από άλλους... Κι εδώ υπήρχαν διαφωνίες, ξηλώσαμε από την αρχή όλη τη δουλειά και την ξαναχτίσαμε από το μηδέν, σε νέα βάση μουσικού design. Το αποτέλεσμα δικαιώνει νομίζω τους κόπους μας, με στοιχεία παραλλαγής του “Bolero” αλλά και με μουσική επένδυση που μοιάζει να απορρέει από τη μηχανή του πλοίου και να διαχέεται μαζί με τους θορύβους...

Αν είχες περισσότερα λεφτά, λιγότερο άγχος, μεγαλύτερη υποστήριξη γενικώς, τί θα άλλαζες;

Τώρα, εκ των υστέρων κρίνοντας και με νηφάλιο μάτι, θα έλεγα ότι θα έκανα μερικά συμπληρωματικά γυρίσματα, 3-4 ημερών με το ζευγάρι των πρωταγωνιστών, αλλά και αρκετές επί μέρους αλλαγές.

FESTIVAL'S TRIBUTES: A CHANCE TO LOOK DEEPER

As days go by and we discover young promising directors from all over the world, we also take a closer look at renowned, and established filmmakers. Here is a presentation of the 52nd Thessaloniki International Film Festival's tributes to the oeuvre of beloved and sharp filmmakers and some quotes of them, taken from interviews given to the First Shot.

Sara Driver is a filmmaker who stumbles upon realism and alternative surrealism. She started her career in New York in the early 80's, during the time when the collaborative spirit between co-filmmakers bloomed. Driver, a director, scriptwriter producer, collaborator and partner of Jim Jarmusch as well, stands out for her unique ability to create complete anarchic universes with just a simple and bold narrative. Her eccentric fairytales compose a new spectrum of reality. *"I think as a filmmaker my job is try to tell stories in new cinematic ways and hopefully engage an audiences' imagination. Humans are lost if the imagination isn't celebrated. It is our gift."*

Sara Driver

Ole Christian Madsen is a key figure of danish new wave cinema, who has carved his own distinctive niche in his country's cinematic record. His masterful capacity of balancing art house and commercial fare, is unique, while his films share unifying principles. For Madsen, a graduate of the prominent Denmark National Film School and one of the founders of Nimbus Film production company, people are nothing without their interconnections with others. *"Denmark's film school guided me in my first steps. Besides, in the beginning of my career I worked*

with Lars Von Trier as his assistant. I could say that I learned a lot and basically how to present Denmark to the rest of world. However, nowadays, I would not wish to work with him again".
Ole Christian Madsen

Paolo Sorrentino is a filmmaker who dares to read behind the lines, focuses on the tiny details and gestures of our everyday life and with his stylized look, his studied frames and his brilliantly music choices, captures audience's attention. Having Antonioni, Bertolucci, Kubrick and Scorsese as his mentors, Sorrentino is interested in the comprehension of human behaviour and bursting desires, while he aims in making films for the present. His version of reality is multidimensional, assiduous, sharp, alluring and necessary.

Ulrich Seidl is a director who opts to the revelation of everyday truth. This revelation can indeed be shocking, provocative and sometimes unbearable. Seidl focuses, with simple and stark frames, on all western culture's disfunctionalities and taboos, leaving his viewers with a whole new perspective of life. Some may agree with it and some may not. However, in any case Seidl is committed on showing compassion and

revealing reality as it really is. *"I always see my films as reflections of our life, our time and our society. Whoever looks carefully in our reality, will probably see fragments of hell. Beyond that, it is each one's choice to source his findings and make his conclusions."*

Ulrich Seidl

Erden Kiral, is one of the most important turkish social-realistic auteurs. He is a part of the 70's directors generation and has contributed the most to the development of a sociorealist tradition, critically addressing the country's social problems. His films are anthropocentric and inspired by turkish reality and literature, while his symbolic and honest poetical narratives transform local everyday stories into international ones. *"Personally, I believe that the one who has best combined poetry with cinema is Louis Buñuel. You have to be an anarchist in order to achieve that. To me, a big fire, or an immense earthquake is poetry; however, unfortunately in reality it is not. Sometimes I think that one should make a film in the way that someone else commits a murder. If a director has a poetic dynamic he will succeed, otherwise he will fail."*

Erden Kiral

Constantine Giannaris is one of the most renowned greek filmmakers. A self-taught director, born in Australia to greek parents, that has managed to look at greek reality with the most sharp and bold way. Some call him the "auteur of the fringe" as he manages to keep his unique film style and at the same time overturns all greek stereotypes. The multiple awarded filmmaker, presents his complete body of work, including a lot of private film footage, for the first time.

Alexander Sukorov's new film *Faust*, that was awarded with the Golden Lion at the Venice Film Festival, is also presented in the Open Horizons section. Unfortunately, due to professional reasons, Alexander Sukorov could not attend the festival. However, he send a very warm greeting to the director of the 52nd Thessaloniki International Film Festival, Dimitri Eipides. Here is a clip. *"I truly thank my old viewer, collaborator and friend Dimitri Eipides, a worker of the art of cinema that never rests, no matter if the times are good or bad. We all know how extremely hard is running a festival: You don't only need money, but courage, strength, strong will and a lot of love. But he knows what he is doing"*.

Alexander Sukorov

ΠΡΩΤΟ 1 ΠΛΑΝΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ 52ου ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

www.filmfestival.gr

Εκδότρια_ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΕΪΠΙΔΗΣ

Διευθυντής_ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΟΥΛΑΣ

Αρχισυντάκτρια_ΤΖΕΝΗ ΠΑΥΛΙΔΟΥ

Συντάκτες_ΔΗΜΗΤΡΑ ΒΟΖΙΚΗ, ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΟΥΔΗΣ,
ΝΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑ, ΒΟΥΛΑ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ,
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΒΟΣ, ΚΥΑ ΤΖΗΜΟΥ.

Φωτογραφίες_MOTIONTEAM

Σχεδιασμός_ΓΡΑΜΜΗ / Οπτική Επικοινωνία

Εκτύπωση_ΦΙΛΙΠΠΟΣ / Εκδοτική Βορείου Ελλάδος

Ανάδοχος_ΓΡΑΦΙΚΗ / Διαφημιστική Εταιρεία

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΚΟΙΝΟΥ

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ	ΤΙΤΛΟΣ	έως Τρίτη 8/11/2011
	THE FORGIVENESS OF BLOOD	3,89
	BEST INTENTIONS	2,632
	THE ENEMY	
	AVE	4
	THE ISLAND	3,065
	PRESS	4,191
	ADALBERT'S DREAM	
	PUNK'S NOT DEAD	
	LOVERBOY	

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ 2011	ΤΙΤΛΟΣ	έως Τρίτη 8/11/2011
	ΣΟΥΠΕΡ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	4,621
	Η ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ	
	MAGIC HOUR	4,232
	Η ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	4,16
	ΕΩΤΗΡΙΑ	
	ΑΔΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ	
	MAN AT SEA	
	F.L.S.	2,959
	ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΜΕ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΜΑΤΙΑ	

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ	ΤΙΤΛΟΣ	έως Τρίτη 8/11/2011
	PARADISE	
	J.A.C.E.	
	EIGHTY LETTERS	
	THE SALESMAN	
	TWILIGHT PORTRAIT	
	THE FLOOD	4,383
	THE FIRE	3,848
	ALOIS NEBEL	2,996
	BEHOLD THE LAMB	
	WITHOUT	
	PORFIRIO	
	TOLLBOOTH	3,985
	DONKEYS	
	LAND OF OBLIVION	
	THE HOUSE	4,051

ΑΝΟΙΧΤΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ	ΤΙΤΛΟΣ	έως Τρίτη 8/11/2011	ΤΙΤΛΟΣ	έως Τρίτη 8/11/2011
	THE STUDENT		THE PIER	3,798
	ON THE EDGE		CHICKEN WITH PLUMS	
	ROMEO ELEVEN	2,975	BLACK BLOOD	
	INNOCENT SATURDAY	2,306	MICHAEL	3,946
	SHE MONKEYS	3,263	GOODBYE, FIRST LOVE	3,164
	MAINLAND	4,241	PLAY	2,876
	INVISIBLE	3,075	SUMMER GAMES	4
	GUILTY	4,329	BACK TO STAY	2,862
	THE PIANO IN A FACTORY	3,912	FLYING FISH	
	BONSAI		BABYCALL	
	GROMOZEKA	3,814	HAPPY END	
	EITHER WAY	3,184	FINISTERRAE	
	OK, ENOUGH, GOODBYE	3,15	'BUDDHA MOUNTAIN	4,05
	FLOWERS OF EVIL	3,209	'IF NOT US, WHO?	
	DAUGHTER...FATHER...DAUGHTER...		OUR LIFE	3,58
	THE SKY ABOVE...	3,018	CORPO CELESTE	
	A LITTLE CLOSER		GYPSY	3,771
	THE ACACIA TREES		LAST WINTER	
	SOMEWHERE TONIGHT		BEAST	
	DRAMA		SNOWTOWN	3,087
	WEEKEND	4,081	TYRANNOSAUR	4,346

Το ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΟΙΝΟΥ FISHER απονέμεται σε μία Ελληνική ταινία που συμμετέχει στο 52^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης και σε μία ξένη ή Ελληνική ταινία που προβάλλεται στο πλαίσιο του Διεθνούς Διαγωνιστικού Προγράμματος. Το ίδιο βραβείο θα απονεμηθεί και σε μία ταινία που προβάλλεται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ματιές στα Βαλκάνια», όπως επίσης και σε μία ταινία του προγράμματος «Ανοιχτοί Ορίζοντες». Οι συμμετοχές των ταινιών είναι αυτές που κατά σειρά προβολής, αναφέρονται παραπάνω. Βαθμολογίες ταινιών μέχρι το βράδυ της Δευτέρας 7 Νοεμβρίου.

ΜΠΙΕΝΝΑΛΕ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

biennále:

18/9-18/12 / 2011

Παλιές Διασταυρώσεις
Make it New

www.thessalonikibiennale.gr

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μοκλιόνος-Εράνης 2007-2013
Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΣΠΑ 2007-2013

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΚΡΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
HELLENIC MUSEUM OF CONTEMPORARY ART

Κίνηση 5 Μουσείων Θεσσαλονίκης
ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΡΤ, ΕΡΤ2, ΕΡΤ3, ΑΝΤΕΝΑ, ΑΝΤΕΝΑ2, ΑΝΤΕΝΑ3, ΑΝΤΕΝΑ4, ΑΝΤΕΝΑ5, ΑΝΤΕΝΑ6, ΑΝΤΕΝΑ7, ΑΝΤΕΝΑ8, ΑΝΤΕΝΑ9, ΑΝΤΕΝΑ10, ΑΝΤΕΝΑ11, ΑΝΤΕΝΑ12, ΑΝΤΕΝΑ13, ΑΝΤΕΝΑ14, ΑΝΤΕΝΑ15, ΑΝΤΕΝΑ16, ΑΝΤΕΝΑ17, ΑΝΤΕΝΑ18, ΑΝΤΕΝΑ19, ΑΝΤΕΝΑ20, ΑΝΤΕΝΑ21, ΑΝΤΕΝΑ22, ΑΝΤΕΝΑ23, ΑΝΤΕΝΑ24, ΑΝΤΕΝΑ25, ΑΝΤΕΝΑ26, ΑΝΤΕΝΑ27, ΑΝΤΕΝΑ28, ΑΝΤΕΝΑ29, ΑΝΤΕΝΑ30, ΑΝΤΕΝΑ31, ΑΝΤΕΝΑ32, ΑΝΤΕΝΑ33, ΑΝΤΕΝΑ34, ΑΝΤΕΝΑ35, ΑΝΤΕΝΑ36, ΑΝΤΕΝΑ37, ΑΝΤΕΝΑ38, ΑΝΤΕΝΑ39, ΑΝΤΕΝΑ40, ΑΝΤΕΝΑ41, ΑΝΤΕΝΑ42, ΑΝΤΕΝΑ43, ΑΝΤΕΝΑ44, ΑΝΤΕΝΑ45, ΑΝΤΕΝΑ46, ΑΝΤΕΝΑ47, ΑΝΤΕΝΑ48, ΑΝΤΕΝΑ49, ΑΝΤΕΝΑ50, ΑΝΤΕΝΑ51, ΑΝΤΕΝΑ52, ΑΝΤΕΝΑ53, ΑΝΤΕΝΑ54, ΑΝΤΕΝΑ55, ΑΝΤΕΝΑ56, ΑΝΤΕΝΑ57, ΑΝΤΕΝΑ58, ΑΝΤΕΝΑ59, ΑΝΤΕΝΑ60, ΑΝΤΕΝΑ61, ΑΝΤΕΝΑ62, ΑΝΤΕΝΑ63, ΑΝΤΕΝΑ64, ΑΝΤΕΝΑ65, ΑΝΤΕΝΑ66, ΑΝΤΕΝΑ67, ΑΝΤΕΝΑ68, ΑΝΤΕΝΑ69, ΑΝΤΕΝΑ70, ΑΝΤΕΝΑ71, ΑΝΤΕΝΑ72, ΑΝΤΕΝΑ73, ΑΝΤΕΝΑ74, ΑΝΤΕΝΑ75, ΑΝΤΕΝΑ76, ΑΝΤΕΝΑ77, ΑΝΤΕΝΑ78, ΑΝΤΕΝΑ79, ΑΝΤΕΝΑ80, ΑΝΤΕΝΑ81, ΑΝΤΕΝΑ82, ΑΝΤΕΝΑ83, ΑΝΤΕΝΑ84, ΑΝΤΕΝΑ85, ΑΝΤΕΝΑ86, ΑΝΤΕΝΑ87, ΑΝΤΕΝΑ88, ΑΝΤΕΝΑ89, ΑΝΤΕΝΑ90, ΑΝΤΕΝΑ91, ΑΝΤΕΝΑ92, ΑΝΤΕΝΑ93, ΑΝΤΕΝΑ94, ΑΝΤΕΝΑ95, ΑΝΤΕΝΑ96, ΑΝΤΕΝΑ97, ΑΝΤΕΝΑ98, ΑΝΤΕΝΑ99, ΑΝΤΕΝΑ100

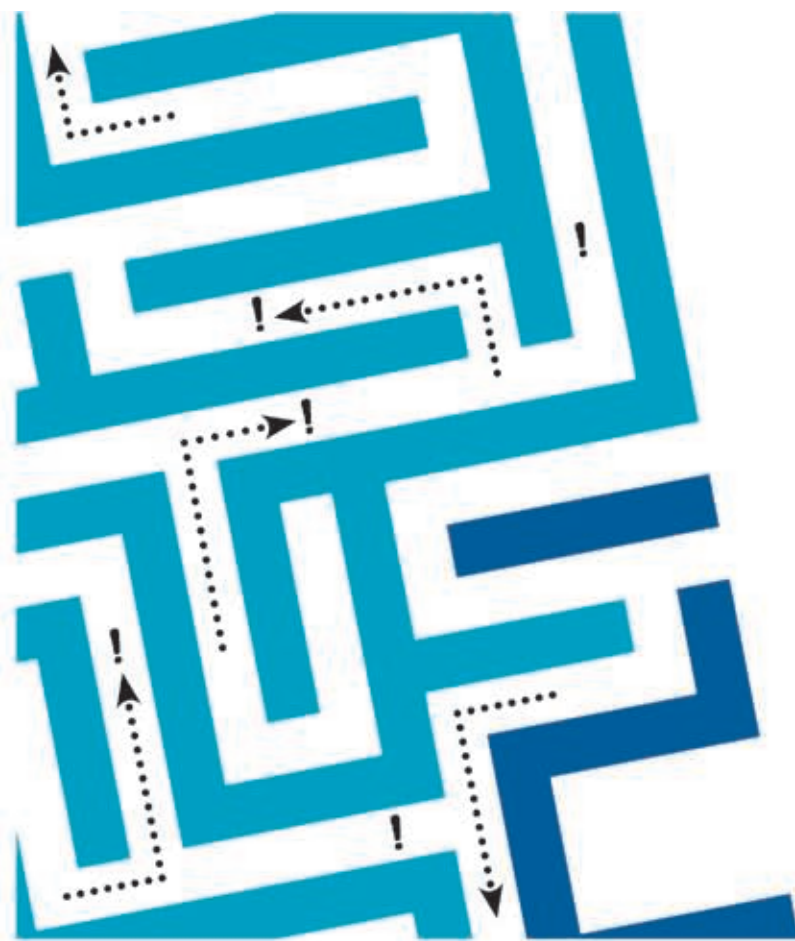
ιστορίες καθημερινής απόλαυσης (3): άγρια ρόκα

www.ble.com.gr

Ble φρέσκια! Στη νοστιμιά που κάνει ακαταμάχητα τα μικρά μας γεύματα δεν υπάρχει μυστικό - μόνο ζυμωτά ψωμάκια και χειροποίητες πίτες με αυθεντική φέτα, εξαιρετικό λάδι, εκλεκτά ιταλικά αλλαντικά και φρέσκα, φυσικά υλικά της ελληνικής γης, τίποτε άλλο.

Ψωμί και γλυκό του Ble δοκιμάσατε;

ΑΓ. ΣΟΦΙΑΣ 19 ΜΕ Γ. ΣΤΑΥΡΟΥ | ΕΓΝΑΤΙΑ 138 ΜΕ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ | ΕΡΜΟΥ 41 | CITYGATE, ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ ΜΕ ΚΩΛΕΤΤΗ

52ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
52nd THESSALONIKI
INTERNATIONAL FILM FESTIVAL

04-13.11.2011

www.filmfestival.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - HELLENIC REPUBLIC
Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού
Ministry of Culture & Tourism

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Ενδύμηση Διαχειριστική Αρχή

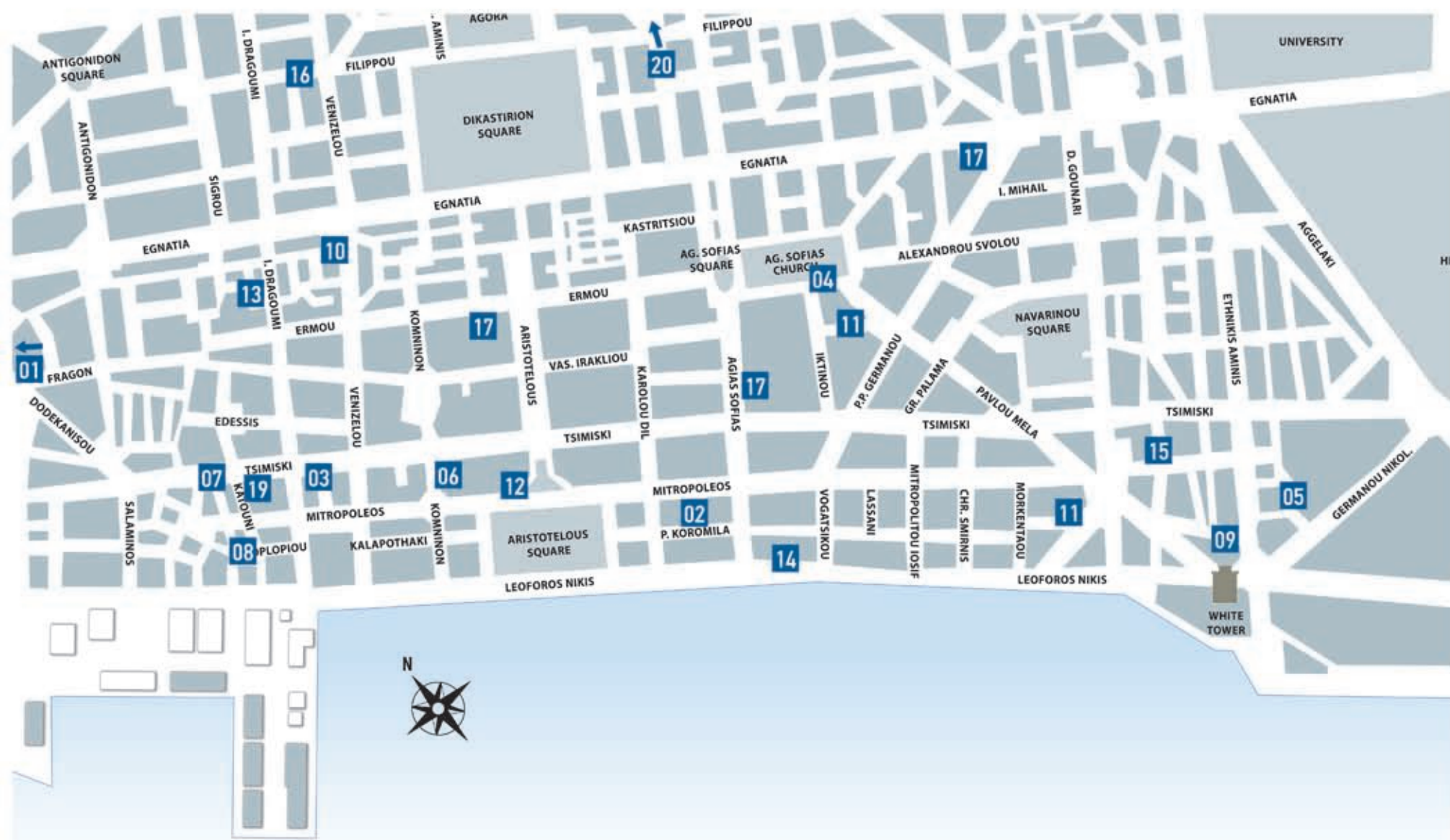
ΕΣΠΑ
2007-2013
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

FESTIVAL

Εκπτώσεις και προσφορές για τους θεατές του Φεστιβάλ
Discounts and offers for the spectators of the Festival

Για να εκμεταλλευθείτε την προσφορά στις τιμές των καταστημάτων, είναι απαραίτητο να έχετε μαζί σας την κάρτα διαπίστευσης ή την CineKάρταF ή ένα εισιτήριο προβολής του Φεστιβάλ για την ημέρα που θα επισκεφθείτε το κατάστημα. Επίσης σε περίπτωση κράτησης θα πρέπει να αναφέρετε ότι θα κάνετε χρήση της προσφοράς. Οι αναγραφόμενες εκπτώσεις ισχύουν μόνο κατά τη διάρκεια του 52ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης (4-13 Νοεμβρίου 2011). Το Φεστιβάλ δεν είναι υπεύθυνο για τυχόν αλλαγές στις προσφορές των καταστημάτων μετά την ημερομηνία έναρξης (4 Νοεμβρίου 2011).

To take advantage of the offers of the establishments mentioned, it is necessary to have with you the accreditation card, the CineKάρταF card or a screening ticket issued for the specific date you are going to visit the establishment. In case of a reservation you must state that you are going to use the specified offer. The discounts mentioned are valid only during the duration of the 52nd Thessaloniki International Film Festival (4-13 November 2011). The Festival is not responsible for discount and offer changes that happen after the official opening date (4 November 2011).

01 .ES

Σ' ένα κτίριο art νεκρό των αρχών του αιώνα, ένας χώρος με κουζίνα βασισμένη στη μεσογειακή διατροφή με διεθνείς επιρροές. / *A multinational restaurant in an Art Deco building, serves internationally influenced mediterranean cuisine.*

Φράγκων 2-4 / 2-4, Fragon str. • **T. 2310532503**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: -20% • CineΚάρταF: -15% •
 Εισιτήρια ημέρας/Daily tickets: -10%

02 Τα νσιά / Ta nisia

Σ' ένα περιβάλλον πλημμυρισμένο από χρώματα και αρώματα Μεσογείου, γευθείτε πιάτα με τα πιο αγνά υλικά. / *In a friendly environment filled with beautiful Mediterranean smells, taste dishes made with natural ingredients.*

Πρ.Κορομηλά 13 / 13, Pr. Koromila str. • **T. 2310224477**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: -20% • CineΚάρταF: -15% •
 Εισιτήρια ημέρας/Daily tickets: -10%

03 Ερμής / Ermis

Όμορφο, παραδοσιακό εστιατόριο σ' ένα παλιό διώροφο διατηρητέο. Φιλική ατμόσφαιρα με ελληνική μουσική. / *Nice, traditional restaurant in an old two-storey building. Cosy atmosphere filled with greek music.*

Ρογκότη 4 / 4, Rogoti str. • **T. 2310270783**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: -15%

04 Room 22

Μοναδική ατμόσφαιρα, ιδιαίτερη αισθητική με έντονα αρτιστικό χαρακτήρα. Πιάτα ημέρας, γλυκά και ενημερωμένη λίστα κρασιών. / *Unique atmosphere with a strong artistic character. Delicious dishes, homemade desserts and an updated winelist.*

Ικτινού 22 / 22, Iktinou str. • **T. 2310252977**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: -20% • CineΚάρταF: -15% •
 Εισιτήρια ημέρας/Daily tickets: -10%

05 Μυρσίνη / Mirsini

Τόσο μακριά από την Κρήτη και όμως η μυρωδιά τη ρακής και των κρητικών μεζεδών σας φέρνει πιο κοντά στη μεγαλόνησο! / *So far away from Crete, yet the smell of raki and the taste of cretan mezedes brings you closer to the island!*

Τσάπελα 2 / 2, Tsopela str. • **T. 2310228300**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: -20% • CineΚάρταF: -15% •
 Εισιτήρια ημέρας/Daily tickets: -10%

06 Excelsior

Gourmet πιάτα από τη μεσογειακή κουζίνα και δροσερά cocktails σ' ένα μοναδικό bistrot στην καρδιά της πόλης. / *Gourmet Mediterranean flavors and tasty cocktails in a unique bistrot in the heart of the city.*

Μητροπόλεως 23 & Κομνηνών 10 / 23, Mitropoleos & 10, Komninan str. • **T. 2310021010**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: -20% • CineΚάρταF: -15% •
 Εισιτήρια ημέρας/Daily tickets: -10%

07 Νεγροπόντε / Negroponte

Στεγασμένο σ' ένα κτίριο του 1888 το Νεγροπόντε προσφέρει εξαιρετικά εδέσματα παραδοσιακής ελληνικής κουζίνας. / *Located on a 1888 building, Negroponte serves unique traditional greek tastes.*

Αιγύπτου 24, Λαδάδικα / 24, Egyptou str. - Ladadika • **T. 2310523571**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: -20% • CineΚάρταF: -15% •
 Εισιτήρια ημέρας/Daily tickets: -10%

08 Ζύθος

Ζωηρή, φιλική ατμόσφαιρα, 50 είδη μπύρας και ιδιαίτερες προτάσεις από την ελληνική και διεθνή κουζίνα. / *Lively friendly atmosphere, 50 kinds of beer and interesting combinations of greek and international tastes.*

Κατούνη 5 / 5, Katouni str. • **T. 2310540284**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: Μενού 3 πιάτων +1 ποτήρι κρασί
 (συνολικά 15€) / 3 course menu+1 glass of wine (total 15€)

09 Ζύθος Ντορέ

Φιλικό και ζεστό περιβάλλον σ' έναν χώρο με θέα το Λευκό Πύργο. Μεγάλη ποικιλία σε κράσια και μπύρες. / *A spacious restaurant with a view of the White Tower and a cosy, lovely atmosphere. Good choice of bottled or draft beers and wines.*

Πλ. Τσιρογιάννη 7 / 7, Tsirogianni sq. • **T. 2310279010**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: Μενού 3 πιάτων +1 ποτήρι κρασί
 (συνολικά 15€) / 3 course menu +1 glass of wine (total 15€)

10 Ούζου Μέλαθρον / Ouzou Melathron

Ένα από τα γνωστότερα μεζεδοπωλεία της χώρας με υπέροχες ελληνικές γεύσεις και άριστη ποιότητα εξυπηρέτησης. / *One of the most famous taverns in the country with wonderful Greek cuisine and excellent service.*

Βενιζέλου 23 / 23, Venizelou str. • **T. 2310275016**
 Διαπιστευμένοι/Accredited, -10% • CineΚάρταF: -10% •
 Εισιτήρια ημέρας/Daily tickets: -10%

11 Pasta Flora

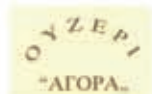
Ανασύρετε τις παιδικές σας αναμνήσεις κοιτάζοντας τη λουλουδάτη ταπεταρία στους τοίχους, πίνοντας μια κούπα ζεστή σοκολάτα. / *Revive your childhood memories looking at the flourish wallpapers over a cup of hot chocolate.*

Ζεύξιδος 6 / 6, Zefxidos str. • **T. 2310261518**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: -20% • CineΚάρταF: -15% •
 Εισιτήρια ημέρας/Daily tickets: -10%

12 Αγιολί / Ayoli

Σε μια από τις πιο προνομιακές θέσεις της πόλης. Υψηλή μαγειρική, εξαιρετικά γλυκά και πολύ καλές τιμές. / *Situated in one of the most privileged spots of the city. Haute cuisine, exquisite desserts and very good prices.*

Πλ. Αριστοτέλους 9 / 9, Aristotelous sq. • **T. 2310262888**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: -15% • CineΚάρταF: -10% •
 Εισιτήρια ημέρας/Daily tickets: -10%

13 Αγορά / Agora

Παραδοσιακά πιάτα σ' έναν όμορφο χώρο που συνδυάζει ζωντάνια και απλότητα. Ιδανικός για φιλικές συναντήσεις. Μεγάλη ποικιλία από προϊόντα της Λέσβου. / *Traditional dishes in a nice and appealing place with a lively casual atmosphere. A wide variety of products brought directly from the island of Lesbos.*

Καποδιστρίου 5 / 5, Kapodistriou str. • **T. 2310532428**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: -20% • CineΚάρταF: -15% •
 Εισιτήρια ημέρας/Daily tickets: -10%

14 café Νίκης 35 / Nikis 35

Πάνω στην παραλία, απολαύστε τον καφέ σας σε μία ζεστή και φιλική ατμόσφαιρα. Χώρος και μουσική με όψη και στυλ. / *Right beside the seaside, you can enjoy your coffee in a cosy environment. Very "cultural and intellectual". A must go!*

Λεωφ. Νίκης 35 / 35, Nikis ave. • **T. 2310239449**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: -20% • CineΚάρταF: -15% •
 Εισιτήρια ημέρας/Daily tickets: -10%

15 Bar Flou

Από τα παλαιότερα καλλιτεχνικά στέκια της πόλης. Ωραία μουσική, δροσερές μπύρες, φιλικός κόσμος. / *One of the oldest artistic haunts of the city. Good music, cold beer, friendly people.*

Νικηφόρου Φωκά 9 / 9, Nikiforou Foka str. • **T. 2310261448**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: -20% • CineΚάρταF: -15% •
 Εισιτήρια ημέρας/Daily tickets: -10%

16 Tapas bar

Η Βαρκελώνη συναντά τη Θεσσαλονίκη σ' ένα εστιατόριο "χωρίς σύνορα". Γευστικά τάπας, ωραία μουσική, προσιτές τιμές. / *Barcelona meets Thessaloniki in a restaurant without borders. Tasteful tapas, good music, affordable prices.*

Φιλίππου 17-19 / 17-19, Filippou str. • **T. 2310222550**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: -20% • CineΚάρταF: -15% •
 Εισιτήρια ημέρας/Daily tickets: -10%

17 Blé

Αφράτο ψωμί, λαχταριστά γλυκά, γευστικές πίτες, κρητικές συνταγές, φρέσκο παγωτό. / *Fluffy bread, delicious cakes and pies, Cretan recipes, natural ice cream.*

Αγ. Σοφίας 19-Εγνατία 138-Ερμού 41 / 19, Ag.Sofias-138, Egnatia-41, Ermou str.
 Διαπιστευμένοι/Accredited: -20% • CineΚάρταF: -15% •
 Εισιτήρια ημέρας/Daily tickets: -10%

18 T.G.I. Friday's

Λαχταριστά πιάτα, πρωτότυπες γεύσεις, αποκλειστικές συνταγές, μοναδικά cocktails, στην πιο κεφάτη ατμόσφαιρα! / *Delicious food, unique flavors and cocktails, exclusive recipes, lively atmosphere!*

Αριστοτέλους 3 / 3, Aristotelous str. • **T. 2310242914**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: -20% • CineΚάρταF: -15% •
 Εισιτήρια ημέρας/Daily tickets: -10%

19 Μάντολα / Mandola

Θα σας θυμίσει ένα κυριακάτικο οικογενειακό τραπέζι με επανησιασικές λιχουδιές όπως μπουρδέτο, φρυγαδελί και παστιτσάδα. / *It will remind you of a family lunch on a Sunday, with Ionian delicacies such as bourdeto, frygadelis and pastitsada.*

Κατούνη 19 / 19, Katouni str. • **T. 2310523136**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: -20% • CineΚάρταF: -15% •
 Εισιτήρια ημέρας/Daily tickets: -10%

20 Φρειδερίκο, αγάπη μου / Frederick, agapi mou

Καινούριο μαγαζί με μοναδική ατμόσφαιρα, ιδιαίτερη αισθητική, προσεγγμένα ποτά και ωραία μουσική. / *New spot with unique atmosphere, great style, tasteful drinks and nice music.*

Ολύμπου 87 / 87, Olimpu str. • **T. 2310238532**
 Διαπιστευμένοι/Accredited: -20% • CineΚάρταF: -15% •
 Εισιτήρια ημέρας/Daily tickets: -10%

Η ΕΡΤ ΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

52^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2011

© karamella

**“ΓΥΡΙΖΟΥΜΕ”
ΠΑΝΤΑ ΕΔΩ!**

ΕΡΤ παντού!

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ
ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
www.ert.gr